

VŠEOBECNÉ POISTNÉ PODMIENKY

Poistenie majetku právnických a podnikajúcich fyzických osôb

Článok 1 Úvodné ustanovenia

- Pre poistenie majetku právnických a podnikajúcich fyzických osôb platia všeobecne záväzné právne predpisy, tieto všeobecné poistné podmienky (ďalej len „VPP-M“) a zmluvné dojednania, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou poistnej zmluvy.
- VPP-M sa vzťahujú na zmluvné poistenie majetku (ďalej len „poistenie“) právnických alebo podnikajúcich fyzických osôb vykonávajúcich činnosť v súlade s príslušnými všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- Pre účely tohto poistenia je poisťovateľom Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s. Poistníkom je osoba, ktorá s poisťovateľom uzavrela poistnú zmluvu. Poisteným je v poistnej zmluve uvedená podnikajúca fyzická alebo právnická osoba, na ktorej majetok sa toto poistenie vzťahuje.

Článok 2 Poistné riziká

- Poistenie je možné dojednať pre jednotlivé riziká, resp. ich skupiny uvedené v článkoch 3 – 9 VPP-M. Poistenie sa vždy vzťahuje len na jednotlivé riziká, prípadne skupiny rizík, ktorých poistenie je v poistnej zmluve dojednané.
- Poistenie sa vzťahuje na predmet poistenia tiež vtedy, ak bol poškodený, zničený alebo stratený v príčinnej súvislosti s poistnou udalosťou, ktorá bola spôsobená rizikom dojednaným v poistnej zmluve.

Článok 3 Riziko škôd spôsobených požiarom, úderom blesku, výbuchom alebo pádom lietadla

- Poistenému vznikne právo na poistné plnenie, ak škoda na poistenej veci bola spôsobená:
 - požiarom,
 - úderom blesku,
 - výbuchom,
 - pádom lietadla.
- Podľa VPP-M sa považuje:
 - za **požiar** oheň, ktorý sa vlastnou silou nekontrolovateľne rozšíril mimo určeného ohniska,
 - za **úder blesku** bezprostredné pôsobenie energie blesku alebo teploty jeho výboja na poistenú vec so zanechaním stôp na poistenej veci alebo jeho účinky a následky sú jednoznačne identifikovateľné technickými prostriedkami,
 - za **výbuch** náhly ničivý prejav tlakovej sily spočívajúci v rozpinavosti plynov alebo pár (explózia),
 - za **pád lietadla** náraz alebo zrútenie lietadla s posádkou, jeho častí alebo jeho nákladu.
- Poistenie sa nevzťahuje na škody spôsobené:
 - skratom, ak sa plameň, ktorý vznikol stratom, ďalej nerozšíril,
 - tlením,
 - vystavením vecí úžitkovému ohňu a teplu,
 - prepätím alebo indukciou na elektrických alebo elektronických zariadeniach,
 - cieľenou explóziou pri trhacích prácach a podobných prácach,
 - explóziou v spalovacom priestore spalovacích motorov alebo v iných zariadeniach, v ktorých sa energia výbuchu cielavedome využíva,
 - podtlakom (implózia).

Článok 4 Riziko škôd spôsobených víchricou alebo krupobitím

- Poistenému vznikne právo na poistné plnenie, ak škoda na poistenej veci bola spôsobená:
 - víchricou,
 - krupobitím.
- Podľa VPP-M sa považuje:
 - za **víchricu** prúdenie vzduchu dosahujúce v mieste poistenia rýchlosť minimálne 75 km za hodinu. Ak nemôže byť rýchlosť prúdenia vzduchu zistená, poskytnie poisťovateľ poistné plnenie za škodu spôsobenú víchricou, ak poistený preukáže, že pohyb vzduchu v bezprostrednom okolí miesta poistenia spôsobil škody na stavbách alebo na veciach rovnako odolných, ktoré boli v čase bezprostredne pred poistnou udalosťou v bezchybnom stave; za škodu spôsobenú víchricou sa považuje aj vrhnutie predmetu na poistenú vec bezprostredne zapríčinené pôsobením víchrice,
 - za **krupobitie** jav, pri ktorom kúsky ľadu vytvorené v atmosfére dopadajú na poistenú vec.
- Poistenie sa nevzťahuje na škody spôsobené vniknutím atmosférických zrážok alebo nečistôt do budovy, ak k nemu neprišlo vplyvom poškodenia stavebných súčastí následkom víchrice alebo krupobitia.

Článok 5 Riziko škôd spôsobených živelnou udalosťou

- Poistenému vznikne právo na poistné plnenie, ak škoda na poistenej veci bola spôsobená:
 - povodňou, záplavou,
 - zemetrasením,
 - výbuchom sopky,
 - zosuvom pôdy,
 - lavínou alebo ťarchou snehu.

- Podľa VPP-M sa považuje:
 - za **povodeň** zaplavenie miesta poistenia vodou, ktorá sa prirodzeným spôsobom vyliala z brehov povrchového vodstva alebo tieto brehy pretrhla. U ohradzovaného vodného toku sa za breh vodného toku považuje tezo hrádza,
 - za **záplavu** vytvorenie súvislej vodnej plochy, ktorá určitú dobu stojí alebo prúdi v mieste poistenia a ktoré bolo spôsobené prírodnými vplyvmi.

- Poistenie sa nevzťahuje na škody spôsobené:
 - povodňou, ktorá nebola spôsobená aspoň 10-ročným prietokom vody,
 - vodou z vodovodného zariadenia,
 - spätným vystúpením odpadovej vody z verejného kanalizačného potrubia, okrem prípadov, kedy bolo toto vystúpenie spôsobené povodňou alebo záplavou,
 - zaplavením územia, ktoré bolo spôsobené regulovaným vypúšťaním vôd z vodných tokov alebo vodných nádrží,
 - vodou zo žlabov alebo zvodov odvádzajúcich atmosférické zrážky,
 - zvýšením hladiny podzemnej vody, ktoré nebolo spôsobené povodňou alebo záplavou,
 - vniknutím atmosférických zrážok alebo nečistôt do budovy, ak k nemu došlo inak než vplyvom poškodenia stavebných súčastí povodňou alebo záplavou.

- Poistený je povinný zabezpečiť:
 - plnú prietochnosť odvádzacieho potrubia kanalizácie,
 - inštaláciu uzáverov zabraňujúcich spätnému vystúpeniu vody z kanalizácie,
 - v priestoroch budovy, ktoré ležia na úrovni alebo pod úrovňou prízemného podlažia, uloženie zásob a vecí charakteru zásob minimálne 12 cm nad úrovňou podlahy.

- Podľa VPP-M sa za **zemetrasenie** považujú otrasy zemského povrchu vyvolané geofyzikálnymi procesmi vo vnútri Zeme. Poistenie sa vzťahuje na škody spôsobené zemetrasením, ktorého účinky dosiahnu v mieste poistenia minimálne 6. stupeň makroseizmického stupnice zemetrasenia EMS 98 (Európska makroseizmická stupnica).

- Podľa VPP-M sa za **výbuch sopky** považuje uvoľnenie tlaku počas vytvorenia otvoru v zemskej kôre, ktoré je sprevádzané výtokom lávy alebo vyvrhnutím popola, iných materiálov alebo plynov.

- Podľa VPP-M sa za **zosuv pôdy** považuje prírodnými vplyvmi zapríčinené náhle zosunutie alebo zrútenie pôdy, zeminy alebo skál. Poistenie sa nevzťahuje na škody spôsobené:
 - zosúvaním alebo zrútením pôdy, zeminy alebo skál zapríčineným akoukoľvek ľudskou činnosťou,
 - sadaním pôdy,
 - zosuvom pôdy, ktorý sa s ohľadom na situáciu v mieste poistenia dá predpokladať - t.j. jeho výskyt bol častejší ako jedenkrát za desať rokov pred dátumom vzniku poistnej udalosti.

- Podľa VPP-M sa považuje:
 - za **lavínu** zosuv snehovej alebo ľadovej vrstvy z prírodných svahov,
 - za **ťarchu snehu** poškodenie alebo zničenie poistenej veci nadmernou ťarchou snehu, námrazy alebo ľadovej vrstvy. Za nadmernú ťarchu snehu, námrazy alebo ľadovej vrstvy sa považuje zataženie stavebnej konštrukcie presahujúce normou stanovené hodnoty.

Článok 6 Riziko škôd spôsobených vodou z vodovodného zariadenia

- Poistenému vznikne právo na poistné plnenie, ak škoda na poistenej veci bola spôsobená vodou, kvapalinou alebo parou unikajúcou z/zo:
 - privádzacieho alebo odvádzacieho potrubia vodovodného alebo kanalizačného systému vrátane armatúr alebo iného s ním prepojeného zariadenia,
 - vykurovacieho, klimatizačného alebo solárneho systému, vrátane armatúr alebo iného s ním prepojeného zariadenia,
 - sprinklerových alebo iných automatických zariadení požiarnej ochrany,
 - zvodov odvádzajúcich atmosférické zrážky vrátane armatúr alebo iného s nimi prepojeného zariadenia, ktoré sa nachádzajú vo vnútri budovy,
 - akvária s objemom min. 50 litrov.

- Ak predmetom poistenia je budova, poistenie sa vzťahuje aj na prasknutím poškodené alebo zničené, k budove patriace:
 - privádzacie alebo odpadové potrubia vodovodného alebo kanalizačného systému vrátane armatúr alebo iného s ním prepojeného zariadenia,
 - vykurovacie, klimatizačné alebo solárne systémy vrátane armatúr alebo iného s nimi prepojeného zariadenia,
 - sprinklerové alebo iné automatické zariadenia požiarnej ochrany,
 - zvodov odvádzajúce atmosférické zrážky vrátane armatúr alebo iného s nimi prepojeného zariadenia, ktoré sa nachádzajú vo vnútri budovy.

- Poistenie sa nevzťahuje na škody spôsobené:
 - spätným vystúpením odpadovej vody z verejného kanalizačného potrubia,
 - pri vykonávaní tlakových skúšok, opravy alebo údržby zariadení uvedených v ods. 1,
 - sadaním pôdy, ak bolo spôsobené inak než vodou unikajúcou zo zariadení uvedených v ods. 1,
 - vzniknutými nákladmi za uniknutú vodu alebo médium,
 - na zariadeniach uvedených v ods. 1 následkom ich mechanického poškodenia alebo prirodzeného opotrebenia; za mechanické poškodenie sa považuje prevrtanie, prerazenie a pod. poškodenie spôsobené ľudskou činnosťou a za prirodzené opotrebenie korózia, erózia, vplyv hrdze, plesní, húb, hniloby a pod.
 - vodou unikajúcou zo strešných žlabov a voľne vedúcich vonkajších zvodov,
 - kondenzovanou vodou alebo médium, bez poškodenia zariadení uvedených v ods. 1.

- Poistený je povinný:
 - udržiavať zariadenia uvedené v ods. 1 a 2 tohto článku v prevádzkyschopnom stave a zabezpečiť ich pravidelnú kontrolu,

- b) zabezpečiť v priestoroch budovy, ktoré ležia na úrovni alebo pod úrovňou prízemného podlažia, uloženie zásob a vecí charakteru zásob minimálne 12 cm nad úrovňou podlahy,
- c) v chladnom období zaistiť primerané vykurovanie budovy,
- d) v prípade nutnosti uzatvoriť prívod vody a vypustiť potrubie.

Článok 7

Riziko škôd spôsobených krádežou, lúpežou alebo vandalizmom

1. Poistenému vznikne právo na poistné plnenie, ak škoda na poistenej veci bola spôsobená:
 - a) krádežou,
 - b) lúpežou v mieste poistenia,
 - c) lúpežou pri preprave poistených vecí vymenovaných v čl. 10, ods. 3, písm. b) VPP-M, (ďalej len „lúpež pri preprave“)
 - d) vandalizmom,
 a ďalej ak príde k poškodeniu alebo zničeniu poistenej veci pri pokuse o vykonanie činov uvedených v tomto odseku pod písm. a) až c).
2. Podľa VPP-M sa za **krádež** považuje zmocnenie sa poistenej veci vlámaním alebo prekonaním prekážky:
 - 2.1 Za vlámanie sa považuje:
 - a) vniknutie páchatela do miesta poistenia tak, že ho otvoril:
 - a.a) nástrojom, ktorý nie je určený na jeho riadne otvorenie,
 - a.b) iným preukázateľne násilným spôsobom,
 - a.c) kľúčom určeným na jeho riadne otvorenie, ktorého sa zmocnil vlámaním alebo lúpežou v mieste poistenia alebo mimo miesta poistenia.
 - b) vniknutie páchatela do trezora, ktorého obsah je poistený, tak, že ho otvoril:
 - b.a) nástrojom alebo spôsobom, ktorý nie je určený na jeho riadne otvorenie,
 - b.b) spôsobom alebo kľúčom určeným na jeho riadne otvorenie, ktorého sa zmocnil:
 - vlámaním do úschovného objektu, ktorý je zabezpečený minimálne tak ako trezor, v ktorom sú uložené poistené veci,
 - vlámaním do úschovného objektu uzamykateľného dvoma zámkami, ktorých kľúče sú uložené oddelene mimo miesta poistenia,
 - lúpežou mimo miesta poistenia.

- 2.2 Za prekonanie prekážky sa považuje:
 - a) preukázateľne prekonanie prekážky alebo opatrenia chrániaceho poistenú vec pred krádežou,
 - b) ukrytie sa páchatela v mieste poistenia a zanechanie stôp dokazujúcich jeho nepovolenú prítomnosť v mieste poistenia.
3. Podľa VPP-M sa za **lúpež v mieste poistenia** považuje zmocnenie sa veci páchatelom:
 - a) použitím násilia alebo hrozby bezprostredného násilia proti poistenému alebo jeho zástupcovi,
 - b) využitím zníženého odporu poisteného alebo jeho zástupcu v dôsledku jeho fyzického oslabenia po nehode (nie v príčinnej súvislosti s vedomým požitím alkoholu, drog alebo zneužitím liekov) alebo v dôsledku inej príčiny, za ktorú nemôže byť zodpovedný.
 Za zástupcu poisteného sa považujú jeho zamestnanci, osoby, ktorým poistený zveril poistené veci alebo osoby poverené strážením miesta poistenia.
4. Podľa VPP-M sa za **lúpež pri preprave** považuje zmocnenie sa poistenej veci páchatelom:
 - a) spôsobom uvedeným v ods. 3 tohto článku,
 - b) vydieraním poisteného alebo jeho zástupcu vykonávajúceho prepravu,
 - c) podvedením poisteného alebo jeho zástupcu vykonávajúceho prepravu.
 Za zástupcu poisteného sa považujú jeho zamestnanci, osoby, ktorým poistený zveril poistené veci alebo osoby poverené strážením poistených prepravovaných vecí.
5. Podľa VPP-M sa za **vandalizmus** považuje poškodenie alebo zničenie poistenej veci páchatelom po vlámaní alebo prekonaní prekážky v zmysle ods. 2.1 alebo 2.2 tohto článku.
6. Poistenie sa nevzťahuje na:
 - a) škody spôsobené úmyselným konaním zamestnancov poisteného, ak toto konanie bolo uskutočnené v mieste poistenia počas doby, kedy bol umožnený prístup do miesta poistenia pre týchto zamestnancov,
 - b) lúpež pri preprave vykonávanej na základe prepravnej zmluvy.
7. Poistený je povinný v prípade straty kľúča od vstupných dverí do miesta poistenia alebo od úschovného objektu, kde sú poistené veci uložené v súlade s dojednanými podmienkami, bezodkladne zabezpečiť výmenu existujúceho zámku iným zámkom minimálne rovnakého druhu a kvality.

Článok 8

Riziko škôd spôsobených nárazom vozidla, dymom, rázovou vlnou alebo pádom predmetov

1. Poistenému vznikne právo na poistné plnenie, ak škoda na poistenej veci bola spôsobená:
 - a) nárazom vozidla,
 - b) dymom,
 - c) rázovou vlnou,
 - d) pádom predmetov.
2. Podľa VPP-M sa za škodu spôsobenú **nárazom vozidla** považuje poškodenie alebo zničenie poistenej veci priamym stretom s vozidlom alebo jeho nákladom alebo vrhnutím predmetu zapríčineným priamym stretom s vozidlom alebo jeho nákladom pri dopravnej nehode.

Poistenie sa nevzťahuje na škody spôsobené:

- a) vozidlami prevádzkovanými poisteným,
- b) na vozidlách samotných a na ich náklade.

3. Podľa VPP-M sa za škodu spôsobenú **dymom** považuje také poškodenie alebo zničenie poistenej veci, ktoré spôsobil dym náhle uniknutý v dôsledku poruchy zo zariadení na vykurovanie, spaľovanie, varenie alebo sušenie, ktoré sa nachádzajú v mieste poistenia.
4. Podľa VPP-M sa za škodu spôsobenú **rázovou vlnou** považuje poškodenie alebo zničenie poistenej veci spôsobené rázovou vlnou vzniknutou pri prelete nadzvukového lietadla, ktoré prekročilo rýchlosť zvuku.
5. Pre účely tohto poistenia sa za škodu spôsobenú **pádom predmetov** na poistenú vec považuje poškodenie alebo zničenie poistenej veci spôsobené pádom stromov, stožiarov alebo iných predmetov, ktoré nie sú súčasťou poškodených poistených vecí. Pádom sa pre účely tohto poistenia rozumie taký pád stromu, stožiaru alebo iného predmetu, ktorý má znaky voľného pádu spôsobeného zemskou gravitáciou.

Poistenie sa nevzťahuje na škody spôsobené pádom stromov, stožiarov alebo iných predmetov zapríčineným akoukoľvek ľudskou činnosťou.

Článok 9

Riziko poškodenia alebo zničenia skla

1. Poistenému vznikne právo na poistné plnenie, ak škoda na poistenom skle vrátane rámu, v ktorom je osadené (ďalej len „sklo“) bola spôsobená jeho rozbitím.
2. Podľa VPP-M sa za rozbitie skla považuje poškodenie skla akoukoľvek náhodnou udalosťou, ktorá nie je vo VPP-M, zmluvných dojednaniach alebo poistnej zmluve vylúčená.
3. Poistenie sa nevzťahuje na:
 - a) škody spôsobené poškriabaním povrchu skla,
 - b) rozbitie skla, ktoré nastalo v čase jeho demontáže alebo inštalácie,
 - c) škody spôsobené krádežou alebo stratou skla.
4. Poistený je povinný:
 - a) udržiavať zasklenie v riadnom technickom stave,
 - b) nevystavovať sklo sálavému teplu alebo priamemu ohňu (napr. pri rozmrazovaní alebo odstraňovaní náterov).

Článok 10

Predmet poistenia

1. Predmetom poistenia sú veci vo vlastníctve poisteného, špecifikované v poistnej zmluve podľa jednotlivých položiek.
2. Ak je v poistnej zmluve dojednané, vzťahuje sa poistenie aj na veci vo vlastníctve cudzích osôb, len ak ich poistený užíva alebo ich prevzal pri poskytovaní služby na základe písomnej zmluvy.
3. Pokiaľ nie je v poistnej zmluve dojednané inak, poistenie sa nevzťahuje na:
 - a) nosiče dát a obnovu dát a záznamov výrobnéj a prevádzkovej dokumentácie na nich uložených,
 - b) peniaze, listinné cenné papiere, ceny, drahé kovy a iné cennosti (zlato, striebro, platina, perly, drahokamy, polodrahokamy, slonovina alebo výrobky z nich, náramkové a vreckové hodinky s nákupnou hodnotou vyššou ako 200 EUR za kus),
 - c) veci umeleckej, zberateľskej, historickej hodnoty alebo starozitnosti,
 - d) výstavné modely, vzory, prototypy, exponáty a výrobné zariadenia nepoužiteľné pre štandardnú produkciu,
 - e) veci osobnej potreby zamestnancov, ktoré sa obvykle nosia do zamestnania a veci, ktoré boli zamestnancom na miesto poistenia prinesené na žiadosť alebo so súhlasom zamestnávateľa v súvislosti s plnením pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s ním,
 - f) stavebné úpravy, ktoré poistený vykonal na svoje náklady v priestoroch, ktoré užíva na základe nájmovej zmluvy,
 - g) náklady na vypratanie miesta poistenia po poistnej udalosti, vrátane strhnutia stojacich častí, odvoz sutiny a iných zvyškov na najbližšiu skládku a na ich uloženie alebo zničenie,
 - h) náklady na demontáž alebo remontáž ostatných nepoškodených poistených vecí a na stavebné úpravy vykonané v súvislosti so znovuzaoštaraním alebo opravou vecí poškodených, zničených alebo stratených pri poistnej udalosti,
 - i) náklady na zamedzenie alebo skrátenie prerušenia prevádzky následkom poistnej udalosti.
4. Pokiaľ nie je v poistnej zmluve dojednané inak, poistenie pre prípad škôd spôsobených víchricou alebo krupobitím v zmysle čl. 4 VPP-M sa nevzťahuje na:
 - a) veci umiestnené na vonkajšej strane budovy (napr. firemné štíty, reklamné tabule, markízy, anténne systémy, vonkajšie osvetlenie, vonkajšie vedenie vrátane podporných konštrukcií),
 - b) hnutelné veci nachádzajúce sa na voľnom priestranstve.
5. Pokiaľ nie je v poistnej zmluve dojednané inak, poistenie pre prípad škôd spôsobených krádežou, lúpežou alebo vandalizmom v zmysle čl. 7 VPP-M sa nevzťahuje na:
 - a) automaty na vhadzovanie mincí a na automaty na vydávanie a vymieňanie peňazí vrátane ich obsahu,
 - b) daň z pridanej hodnoty, ktorú je poistený povinný v zmysle zákona vrátiť do štátneho rozpočtu Slovenskej republiky za poistené veci v prípade poistnej udalosti,
 - c) náklady na odstránenie škôd na stavebných súčiastiach nehnuteľnosti poškodených, zničených alebo stratených pri poistnej udalosti,
 - d) náklady na výmenu zámkov vstupných dverí do budovy v mieste poistenia, ak prišlo k poškodeniu, zničeniu alebo strate kľúča v dôsledku udalosti definovanej v čl. 7, ods. 1, písm. a) až d) VPP-M a to aj mimo miesta poistenia. Nehradia sa náklady na výmenu zámkov dverí od trezorov a trezorových miestností,
 - e) náklady na výmenu zámkov dverí od trezorov a trezorových miestností v mieste poistenia, ak prišlo k poškodeniu, zničeniu alebo strate kľúča v dôsledku udalosti definovanej v čl. 7, ods. 1, písm. a) až d) VPP-M a to aj mimo miesta poistenia.
6. Pokiaľ nie je v poistnej zmluve dojednané inak, poistenie pre prípad škôd na skle spôsobených rozbitím v zmysle čl. 9 VPP-M sa nevzťahuje na:
 - a) sklené časti hnutelných vecí (napr. zasklenie nábytku, zrkadlá, osvetľovacie telesá, sklokeramické varné plochy a pod.),

- b) vecí umiestnené na vonkajšej strane budovy (napr. firemné štíty, reklamné tabule, vonkajšie osvetlenie a pod.),
 - c) náklady na špeciálnu povrchovú úpravu zasklenia (napr. maľba, písmo, lept a pod.),
 - d) náklady na provizórnú opravu zasklenia,
 - e) náklady na lešenie alebo podobné pomocné prostriedky nutné na uskutočnenie opravy zasklenia,
 - f) náklady na montáž a demontáž stavebných súčastí nutnú na uskutočnenie opravy zasklenia (napr. ochranných mreží, markíz, uzáverov okien a pod.).
7. Poistenie sa nevzťahuje na:
- a) vozidlá, ktoré sú vyrobené alebo schválené na účely prevádzky v premávke na pozemných komunikáciách a podliehajú prihláseniu do evidencie vozidiel,
 - b) plavidlá, lietadlá, prípadne iné zariadenia schopné pohybu v atmosfére,
 - c) software a databázy údajov,
 - d) vodstvo, pôdu, polia a lesy,
 - e) náklady na dekontamináciu pôdy a vody,
 - f) vrtné veže vrátane príslušenstva,
 - g) verejné pozemné komunikácie (diaľnice, cesty, miestne komunikácie, verejné účelové komunikácie) vrátane mostov, nadjazdov, tunelov, nadchodov a podchodov, verejné rozvody elektriny, plynu, vody, tepla a verejné elektronické komunikačné siete, atómové elektrárne a zariadenia na prípravu jadrového paliva pre tieto elektrárne, vrátane príslušenstva,
 - h) vecí, ktoré sú dlhodobou nevyužiteľné alebo nevyužívané,
 - j) nehnuteľnosti, na ktorých sú vykonávané stavebné úpravy a ďalej na hnutelnej veci v nich uložené, pokiaľ vykonávané stavebné úpravy majú vplyv na príčinu vzniku alebo zväčšenie rozsahu následkov škody.

Článok 11 Všeobecné výluky z poistenia

1. Poistenie sa nevzťahuje na škody alebo náklady akejkoľvek povahy spôsobené, vyplývajúce z/zo alebo vzniknuté v príčinnej súvislosti s/so:
- a) vojnovými udalosťami, vyhlásením vojnového stavu alebo výnimočného stavu, napadnutím alebo činom vonkajšieho nepriateľa, nepriateľskej akcie (bez ohľadu na to, či bola vojna vypovedaná alebo nie),
 - b) revolúciou, povstaním, vzburou, štátnym alebo vojenským prevratom, občianskou vojnou, demonstráciou, zabavením, povinnosťami uloženými pri obrane štátu (napr. poskytnutím vecných prostriedkov na plnenie úloh obrany štátu), alebo represívnymi zásahmi štátnych orgánov,
 - c) vnútornými nepokojmi, štrajkom, výlukou,
 - d) akýmkoľvek teroristickým činom; vylúčená je taktiež škoda spôsobená pri vykonávaní opatrení na kontrolu, prevenciu, potlačenie alebo inak sa vzťahujúca k teroristickému činu; pre účely tohto poistenia teroristický čin znamená čin zahrňujúci, ale nie obmedzený na použitie sily alebo násillia a/alebo jeho hrozby osobou alebo skupinou osôb, konajúcich samostatne alebo v mene alebo v spojení s akoukoľvek organizáciou alebo vládou, vykonaný z politických, náboženských, ideologických alebo iných podobných pohľadov, s úmyslom ovplyvniť vládu a/alebo zastrašiť obyvateľstvo alebo jeho časť,
 - e) jadrovou energiou alebo jadrovým zariadením akéhokoľvek druhu alebo rádioaktívnu kontamináciou,
 - f) banskými rizikami,
 - g) znečistením, zamorením, kontamináciou vrátane presakovania,
 - h) úmyselným konaním, úmyselným opomenutím konania, alebo vedomou neobstarlivosťou poisteného alebo inej osoby konajúcej na podnet poisteného, osoby blízkej poistenému alebo osoby žijúcej s poisteným v spoločnej domácnosti,

Článok 12 Miesto poistenia

1. Miestom poistenia je budova, miestnosť alebo miesto nachádzajúce sa na území Slovenskej republiky, vymedzené v poistnej zmluve adresou alebo katastrálnym územím s číslom parcely (pozemku), kde sa poistené veci nachádzajú, ak nie je ďalej vo VPP-M alebo v poistnej zmluve dojednané inak.
2. Poistenie sa vzťahuje aj na iné miesto (náhradné miesto) ako miesto poistenia uvedené v poistnej zmluve, pokiaľ poistený na nevyhnutnú dobu premiestni poistené veci z dôvodu bezprostredne hroziacej alebo už vzniknutej poistnej udalosti. Poistenie sa na náhradné miesto vzťahuje odo dňa premiestnenia poistených vecí, len ak poistený oznámi poisťovateľovi adresu tohto miesta a zoznam premiestnených vecí do 14 kalendárnych dní od ich premiestnenia.
3. Miestom poistenia pre veci vymenované v čl. 10, ods. 3, písm. a) a b) VPP-M sú úschovne objekty alebo trezory uvedené v zmluvných dojednaniach. Trezory musia spĺňať podmienku klasifikácie podľa príslušnej technickej normy.
4. Miestom poistenia pre prepravované veci poistené pre prípad lúpeže v zmysle čl. 7, ods. 1, písm. c) VPP-M je územie Slovenskej republiky, ak nie je v poistnej zmluve uvedené inak.

Článok 13 Vznik a zánik poistenia

1. Čas, na ktorý sa uzavrie poistná zmluva, je poistná doba. Časť poistnej doby dohodnutá v poistnej zmluve, za ktorú sa platí poistné, je poistné obdobie. Pri krátkodobých poisteniach (poistná doba kratšia ako jeden rok) sú poistná doba a poistné obdobie totožné.
2. Poistenie môže byť dojednané na dobu neurčitú alebo na dobu určitú.
3. Poistenie vzniká prvým dňom nasledujúcim (od 00:00 hod.) po dni uzavretia poistnej zmluvy, pokiaľ nie je v poistnej zmluve dojednané inak.
4. Poistenie zanikne pre neplatenie poistného:
- a) ak poistné za prvé poistné obdobie alebo jednorazové poistné nebolo zaplatené do troch mesiacov odo dňa jeho splatnosti,
 - b) ak poistné za ďalšie poistné obdobie nebolo zaplatené do jedného mesiaca odo dňa doručenia výzvy poisťovateľa na jeho zaplatenie, ak nebolo poistné zaplatené pred doručením tejto výzvy. Výzva poisťovateľa obsahuje upozornenie, že poistenie zanikne, ak nebude zaplatené.
- Poistenie zanikne pre neplatenie aj v prípade, ak bola zaplatená len časť poistného.

Článok 14 Poistná hodnota, poistná suma

1. Poistná hodnota je hodnota poistenej veci v danom čase a mieste. Poistnou hodnotou môže byť:
- a) nová hodnota - hodnota, ktorú je nutné v mieste poistenia vynaložiť na znovunadobudnutie novej veci rovnakého druhu a kvality,
 - b) časová hodnota - nová hodnota znížená o zodpovedajúcu mieru opotrebovania alebo iného znehodnotenia veci.
2. Vec je poistená na novú hodnotu, pokiaľ miera opotrebovania alebo iného znehodnotenia veci nepresiahne 60 %. Pokiaľ miera opotrebovania alebo iného znehodnotenia veci presiahne 60 %, vec je poistená na časovú hodnotu.
3. Poistná suma je podkladom pre výpočet poistného a zároveň maximálnou hranicou poistného plnenia za poistné obdobie. Poistná suma sa stanoví pre jednotlivé položky predmetov poistenia a mala by zodpovedať ich poistnej hodnote. Poistnú sumu stanoví vždy na vlastnú zodpovednosť poisťník.
4. Pokiaľ nie je možné stanoviť poistnú sumu zodpovedajúcu poistnej hodnote alebo v prípadoch stanovených poisťovateľom, môže byť dojednané **poistenie na prvé riziko**, kde poisťník stanoví poistnú sumu pre položky predmetov poistenia. Takto stanovená poistná suma je hornou hranicou poistného plnenia poisťovateľa za všetkých poistných udalostí, ktoré nastali v poistnom období. Skutočnosť, že pre jednotlivé položky je dojednané poistenie na prvé riziko, musí byť jednoznačne uvedená v poistnej zmluve.

Článok 15 Poistné

1. Poistné je cena za poskytnutú poistnú ochranu zo strany poisťovateľa, ktoré uhrádza poisťník
- a) za poistné obdobie (bežné poistné) alebo
 - b) ako poistné určené za celú poistnú dobu (jednorazové poistné) v termínoch splatnosti dohodnutých v poistnej zmluve.
2. Poistné je stanovené sadzbou z poistných súm pre jednotlivé položky predmetov poistenia. Výšku sadzby stanoví poisťovateľ.
3. V poistnej zmluve je možné dohodnúť, že poisťník uhradí poistné za poistné obdobie v splátkach. Pri dojednaní polročného alebo štvrtročného platenia splátok poistného sa účtuje k poistnému prirážka, a to 3 % z ročného poistného za platenie v polročných splátkach a 5 % z ročného poistného za platenie v štvrtročných splátkach. Ak bolo dohodnuté platenie poistného v splátkach platí, že nezaplatením jednej splátky poistného sa dňom nasledujúcim po dni jej splatnosti stáva splatným poistné za celé poistné obdobie. Poisťovateľ má nárok na úrok z omeškania za každý deň omeškania.
4. Pri platení poistného prostredníctvom pošty alebo peňažného ústavu je pre zaplatenie poistného rozhodujúci deň pripísania platby na účet poisťovateľa.
5. Ak príde v priebehu poistného obdobia k zmene v skutočnostiach, ktoré boli podkladom pri uzavieraní poistnej zmluvy, je poisťovateľ oprávnený dňom tejto zmeny navrhnúť poisťníkovi úpravu výšky poistného.
6. Poisťovateľ má právo na poistné za dobu od vzniku do zániku poistenia. Ak zanikne poistenie pred uplynutím poistného obdobia, za ktoré bolo poistné zaplatené, poisťovateľ je povinný zvyšujúcu časť poistného vrátiť. Ak nastala poistná udalosť a dôvod ďalšieho poistenia tým odpadol, patrí poisťovateľovi poistné do konca poistného obdobia, v ktorom poistná udalosť nastala.

Článok 16 Plnenie poisťovateľa

1. Právo poisteného na plnenie poisťovateľa (poistné plnenie) vznikne, ak nastala poistná udalosť.
2. Poistnou udalosťou je akákoľvek náhodná škodová udalosť, s ktorou je podľa príslušných ustanovení poistnej zmluvy spojená povinnosť poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie. Náhodnou škodovou udalosťou je taká udalosť, ktorá nastane v mieste poistenia počas trvania poistenia náhle a nečakane, o ktorej v čase dojednania poistnej zmluvy poisťovateľ a poistený predpokladajú, že môže nastať, avšak nie je isté, či nastane, a kedy nastane.

Článok 19 Znalecké konanie

3. Ak príde k poškodeniu, zničeniu alebo strate veci poistnou udalosťou, uhradí poisťovateľ primerané a hospodárne vynaložené náklady zvyčajne v mieste vzniku poistnej udalosti na jej opravu alebo znovunadobudnutie (rozhodujúca je nižšia suma z uvedených nákladov). Poisťovateľ poskytne poistné plnenie do výšky príslušnej hodnoty veci stanovenej podľa čl. 14, ods. 1 a 2 VPP-M ku dňu vzniku poistnej udalosti, najviac však poistnú sumu alebo limit poistného plnenia stanovené v poistnej zmluve (rozhodujúca je nižšia suma).
4. Poistné plnenie za zásoby, ktoré poistený vyrobil alebo sú po záručnej dobe, je obmedzené ich dosiahnuteľnou predajnou cenou.
5. Ak príde poistnou udalosťou k poškodeniu, zničeniu alebo strate poistených listinných cenných papierov, peňazí alebo cenín, uhradí poisťovateľ:
 - a) v prípade listinných cenných papierov alebo peňazí, sumu vynaloženú na umorenie a pokiaľ emitent nevydá ich duplikát, sumu, o ktorú sa majetok poisteného v listinných cenných papieroch alebo peniazoch znížil a to v menovitej hodnote, v hodnote vyjadrenej emisným kurzom alebo kurzom v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov,
 - b) v prípade cenín, pokiaľ emitent nevydá ich duplikát, sumu, o ktorú sa majetok poisteného v ceninách znížil v ich nominálnej hodnote.
6. Poisťovateľ poskytne poistné plnenie za všetky poistné udalosti, ktoré nastali v priebehu poistného obdobia, maximálne vo výške:
 - a) poistnej sumy stanovenej pre príslušnú položku predmetu poistenia a poistné obdobie,
 - b) súhrnného limitu poistného plnenia, dojednaného pre príslušnú položku predmetu poistenia v poistnej zmluve.Rozhodujúca je nižšia z uvedených súm.
7. Zvyšky poškodenej alebo zničenej veci zostávajú vo vlastníctve poisteného a ich hodnota sa odpočítava od výšky škody.
8. Po vzniku poistnej udalosti sa zníži poistná suma pre príslušnú položku predmetu poistenia a poistné obdobie o výšku vyplateného poistného plnenia. Výška poistnej sumy môže byť na návrh poisťníka pri doplatení poistného upravená.
9. Ak príde k zničeniu alebo strate veci poistenej na novú hodnotu, poskytne poisťovateľ poistné plnenie presahujúce časovú hodnotu, len ak poistený do troch rokov od poistnej udalosti zrealizuje znovunadobudnutie veci rovnakého druhu a kvality v mieste poistenia, resp. aj na inom mieste Slovenskej republiky, ak nie je jej znovunadobudnutie v mieste poistenia realizovateľné z dôvodov právnych alebo ekonomických.
10. Poisťovateľ uhradí primerané a hospodárne vynaložené náklady zvyčajne v mieste vzniku poistnej udalosti v príčinnej súvislosti s poistnou udalosťou na opatrenia vykonané poisteným na odvrátenie vzniku bezprostredne hroziacej škody alebo na zmiernenie následkov škody, vrátane opatrení neúspešných, ak boli primerané okolnostiam. Náhrada týchto nákladov spoločne s poistným plnením za poškodené veci je obmedzená poistnou sumou pre jednotlivé položky predmetov poistenia. Ak boli tieto opatrenia vykonané na pokyn poisťovateľa, sú hradené aj nad dojednanú poistnú sumu. Náklady na zásah hasičov alebo iných osôb, ktoré sú povinné zasiahnuť vo verejnom záujme, poisťovateľ nehradí.
11. Ak sa poisťovateľ dozvie až po poistnej udalosti, že jej príčinou je skutočnosť, ktorú pre vedome nepravdivé alebo neúplné odpovede nemohol zistiť pri dojednávaní poistenia a ktorá pre uzavretie poistnej zmluvy bola podstatná, je oprávnený poistné plnenie z poistnej zmluvy odmietnuť. Odmietnutím poistného plnenia podľa tohto odseku poistenie zanikne.
12. Poisťovateľ je oprávnený poistné plnenie za vedomé porušenie povinností uvedených vo VPP-M, zmluvných dojednaniach a poistnej zmluve primerane znížiť alebo zamietnuť.
13. Ak poistený uvedie poisťovateľa úmyselne do omylu o podstatných okolnostiach týkajúcich sa vzniku nároku na poistné plnenie alebo jeho výšky, nie je poisťovateľ povinný poskytnúť poistné plnenie z poistnej udalosti.
14. Poistné plnenie je splatné do 15 dní, len čo poisťovateľ skončil vyšetrovanie nutné na zistenie rozsahu svojej povinnosti plniť. Ak nemôže byť vyšetrovanie ukončené do 30 dní po tom, ako sa poisťovateľ dozvedel o vzniku poistnej udalosti, poskytne poistenému na jeho žiadosť primeraný preddavok.
15. Poisťovateľ poskytne poistné plnenie v mene platnej na území Slovenskej republiky. Pri prepočte cudzej meny na menu platnú na území Slovenskej republiky vychádza poisťovateľ z kurzu Európskej centrálnej banky ku dňu vzniku poistnej udalosti.
16. Poisťovateľ má právo odpočítať od poistného plnenia sumu zodpovedajúcu dlžnému poistnému.

Článok 17 Podpoistenie

1. Ak je v dobe vzniku poistnej udalosti poistná suma jednotlivej položky predmetu poistenia nižšia ako jej poistná hodnota, poskytne poisťovateľ poistné plnenie, ktoré je k výške škody v rovnakom pomere ako poistná suma k poistnej hodnote.
2. V prípade dojednanja poistenia na prvé riziko podľa čl. 14, ods. 4 VPP-M sa ustanovenie ods.1 tohto článku neuplatňuje.

Článok 18 Spoluúčast

1. Poistený sa podieľa na poistnom plnení z každej poistnej udalosti pevne stanovenou sumou alebo percentom stanoveným v poistnej zmluve, resp. ich kombináciou (ďalej len „spoluúčast“).
2. Spoluúčast dojednaná v poistnej zmluve sa odpočíta od výsledného poistného plnenia.

1. V prípade poistnej udalosti je možné dohodnúť, že výška poistného plnenia poisťovateľa bude stanovená znaleckým konaním.
2. Pre znalecké konanie platí:
 - a) poistený aj poisťovateľ vymenujú svojho znalca do 15 dní od uzavretia dohody v zmysle ods. 1 tohto článku VPP-M a o jeho menovaní bezodkladne upovedomia druhú stranu. Znalec nesmie mať voči strane, ktorou bol vymenovaný, žiadne obchodné ani pracovnoprávne vzťahy, prípadnú námietku proti vymenovaniu znalca musí druhá strana vzniesť pred začatím jeho činnosti,
 - b) znalci vymenovaní obidvoma stranami sa ešte pred začiatkom svojej činnosti dohodnú na osobe tretieho znalca s hlasom rozhodujúcim pre prípad ich nezhody,
 - c) obaja znalci vymenovaní zúčastnenými stranami spracujú nezávisle na sebe znalecký posudok o sporných otázkach,
 - d) tento znalecký posudok odovzdávajú obidvaja znalci zároveň poistenému aj poisťovateľovi, v prípade existencie rozporov odovzdá poisťovateľ obidva spracované posudky tretiemu znalcovi s hlasom rozhodujúcim. Tento znalec urobí rozhodnutie v sporných otázkach a toto svoje rozhodnutie, ktoré je záväzné pre obe strany, odovzdá poistenému aj poisťovateľovi,
 - e) náklady svojho znalca hradí každá strana, náklady znalca s hlasom rozhodujúcim obidve strany rovnakým dielom.
3. Uskutočneným konaním znalcov nie sú dotknuté práva a povinnosti poisteného a poisťovateľa, upravené právnymi predpismi, poistnou zmluvou, zmluvnými dojednaniami a VPP-M.

Článok 20 Povinnosti poisťníka, poisteného

1. Poisťník a/alebo poistený je povinný:
 - a) platiť poistné spôsobom dohodnutým v poistnej zmluve, v prípade platenia poistného prostredníctvom pošty alebo peňažného ústavu dodržiavať zúčtovacie dáta pre platbu poistného určené poisťovateľom,
 - b) odpovedať pravdivo a úplne na všetky písomné otázky poisťovateľa týkajúce sa dojednaného poistenia,
 - c) bezodkladne oznámiť poisťovateľovi akúkoľvek zmenu v náležitostiach, ktoré boli podkladom pri uzavieraní poistnej zmluvy,
 - d) dodržiavať ustanovenia všeobecne záväzných právnych predpisov, technických noriem, VPP-M, zmluvných dojednaní a poistnej zmluvy,
 - e) viesť evidenciu poistených vecí uvedených v článku 10, ods. 3, písm. a) až d) a túto spolu so záložnými nosičmi elektronických dát uložiť tak, aby v prípade poistnej udalosti nemohla byť poškodená, zničená alebo stratená spolu s poistenými vecami,
 - f) oznámiť poisťovateľovi, že uzavrel ďalšie poistenie rovnakých položiek predmetu poistenia, na rovnaké riziko u iného poisťovateľa a oznámiť jeho obchodný názov a výšku poistnej sumy,
 - g) dbať, aby poistná udalosť nenastala a vykonávať primerané opatrenia na jej odvrátenie.
2. V prípade vzniku škody je poistený povinný:
 - a) bezodkladne oznámiť vznik škody poisťovateľovi,
 - b) bezodkladne oznámiť policii vznik škody, ktorá nastala za okolností vzbudzujúcich podozrenie zo spáchania trestného činu,
 - c) vykonávať primerané opatrenia na zmiernenie následkov škody, a podľa možnosti si k tomu vyžiadať pokyny poisťovateľa a postupovať v súlade s nimi,
 - d) nenechať bez súhlasu poisťovateľa stav vzniknutý škodou, ak to nie je nevyhnutné na odvrátenie alebo zmiernenie následkov škody alebo v rozpore so všeobecným záujmom,
 - e) poskytnúť poisťovateľovi potrebnú súčinnosť na zistenie príčin a výšky škody, podať pravdivé vysvetlenie o jej vzniku a rozsahu a predložiť v dohodnutej lehote doklady vyžadované poisťovateľom,
 - f) umožniť poisťovateľovi alebo osobám ním povereným, všetky vyšetrovania potrebné pre posúdenie nároku na poistné plnenie a jeho výšku a predložiť k tomu potrebné podklady a informácie,
 - g) zabezpečiť voči inému právo na náhradu vzniknutej škody alebo iné obdobné práva a uplatniť nárok na náhradu vzniknutej škody voči tomu, kto za škodu zodpovedá,
 - h) bezodkladne začať umorovací konanie listinných cenných papierov stratených pri škode,
 - i) bezodkladne oznámiť poisťovateľovi nájdenie poistených vecí alebo ich zvyškov stratených v súvislosti s poistnou udalosťou; pri prevzatí týchto vecí je povinný vrátiť zodpovedajúcu časť poistného plnenia.

Článok 21 Doručovanie písomností

Poisťník a poistený je povinný písomne oznámiť poisťovateľovi zmenu svojej adresy bez zbytočného odkladu. Poisťovateľ zasiela písomnosti na poslednú známu adresu poisťníka alebo poisteného. Písomnosť poisťovateľa určená poisťníkovi alebo poistenému (ďalej len „adresát“) sa považuje za doručenie dňom prevzatia písomnosti adresátom alebo dňom, kedy adresát prevzatie písomnosti odoprel. V prípade, že sa písomnosť uloží na pošte kvôli nezastihnutiu adresáta s tým, že si ju adresát v príslušnej lehote nevyzdvihol na pošte, považuje sa za doručenie v posledný deň tejto lehoty, aj keď sa adresát o jej uložení nedozvedel. V prípade, že je písomnosť vrátená poisťovateľovi ako nedoručená z dôvodu, že adresáta nemožno zistiť na adrese, ktorej zmenu adresát neoznámil, písomnosť sa považuje za doručenie dňom jej vrátenia poisťovateľovi.

Článok 22 Záverečné ustanovenia

1. Od ustanovení týchto VPP-M je možné sa v poistnej zmluve odchýliť, ak to nie je v jednotlivých ustanoveniach uvedené inak.
2. Poistná zmluva pre toto poistenie sa riadi právom Slovenskej republiky. Pre riešenie sporov, týkajúcich sa poistnej zmluvy pre toto poistenie, je založená právomoc súdov Slovenskej republiky.
3. VPP-M nadobúdajú účinnosť 1.10.2010.

ZMLUVNÉ DOJEDNANIA

Poistenie majetku

Článok 1 Spoločné ustanovenia

- Tieto Zmluvné dojednania pre poistenie majetku (ďalej len „ZD-M“) dopĺňajú, prípadne nahrádzajú Všeobecné poisťné podmienky poistenia majetku právnických a podnikajúcich fyzických osôb (ďalej len „VPP-M“) v ustanoveniach tu uvedených a sú neoddeliteľnou súčasťou poisťnej zmluvy.
- Od ustanovení týchto ZD-M je možné sa v poisťnej zmluve odchyliť, ak to nie je v jednotlivých ustanoveniach uvedené inak.
- ZD-M nadobúdajú účinnosť 1.10.2010.

Článok 2 Poisťné riziká

Podľa VPP-M je možné poistenie dojednať pre riziká:

- požiar - v rozsahu čl. 3 VPP-M - Riziko škôd spôsobených požiarom, úderom blesku, výbuchom alebo pádom lietadla,
- výchrica - v rozsahu čl. 4 VPP-M - Riziko škôd spôsobených výchricou alebo krupobitím,
- živelná - v rozsahu čl. 5 VPP-M - Riziko škôd spôsobených živelnou udalosťou,
- voda - v rozsahu čl. 6 VPP-M - Riziko škôd spôsobených vodou z vodovodného zariadenia,
- ostatné - v rozsahu čl. 8 VPP-M - Poistenie pre prípad škôd spôsobených nárazom vozidla, dymom, rázovou vlnou alebo pádom predmetov,
- krádež - v rozsahu čl. 7 ods. 1 písm. a) a d) VPP-M - Riziko škôd spôsobených krádežou, lúpežou alebo vandalizmom,
- lúpež - v rozsahu čl. 7 ods. 1 písm. b) a c) VPP-M - Riziko škôd spôsobených krádežou, lúpežou alebo vandalizmom,
- rozbitie skla - v rozsahu čl. 9 VPP-M - Riziko poškodenia alebo zničenia skla.

Článok 3 Spoluúčasť

- Spoluúčasť pre jednotlivé poisťné riziká v základnom poistení a v poistení skla je 50 EUR, pokiaľ nie je dojednané inak.
- Spoluúčasť pre jednotlivé poisťné riziká v pripoisteniach je rovnaká ako pre príslušné poisťné riziká v základnom poistení. V prípade, ak je spoluúčasť pre jednotlivé poisťné riziká v základnom poistení budov a hnutelných vecí rozdielna, uplatňuje sa pre tieto poisťné riziká v pripoisteniach najvyššia spoluúčasť dojednaná pre dané poisťné riziko v základnom poistení.
- Spoluúčasť pre pripoistenie v zmysle čl. 6 ods. 1 písm. b) týchto ZD-M je 100 EUR, pokiaľ nie je v základnom poistení pre riziko krádeže dojednaná vyššia spoluúčasť. Pre riziká v ostatných pripoisteniach, pre ktoré nie sú dojednané spoluúčasti v základnom poistení, sa uplatňuje spoluúčasť 50 EUR.
- Spoluúčasť pre škody spôsobené krádežou z vozidla pre *prenosné strojné a elektronické zariadenia* alebo strojné a elektronické zariadenia zabudované v alebo na vozidle alebo podvozku, je vo výške 10% z výšky škody na poisťnej veci, minimálne však 500 EUR, pokiaľ nie je dojednané inak.

Článok 4 Indexácia a bonifikácia

- Poisťná suma budov, resp. stavebných úprav poisťných na novú hodnotu sa pre ďalšie poisťné obdobie automaticky zvýši o hodnotu indexu stavebných prác a materiálov.
- Poisťná suma výrobných a prevádzkových zariadení poisťných na novú hodnotu sa pre ďalšie poisťné obdobie automaticky zvýši o hodnotu indexu spotrebiteľských cien.
- V prípade dojednania poistenia na časovú hodnotu sa indexácia neuplatňuje.
- Pri poistení na dobu neurčitú a v prípade priaznivého škodového priebehu v predchádzajúcom poisťnom období, poisťovateľ môže priznať poisťníkovi zľavu z poisťného (bonus) na nasledujúce poisťné obdobie. Minimálne poisťné zostáva aj po pridelení bonusu zachované. V prípade nepriaznivého škodového priebehu v predchádzajúcom poisťnom období bonus na nasledujúce poisťné obdobie zaniká v plnej výške.

Článok 5 Predmety poistenia, poisťná suma

Poistenie budov:

- Predmetmi poistenia sú budovy, haly a stavby (ďalej len „budovy“) v zmysle čl. 10 ods. 1 a 2 VPP-M, poisťné do výšky poisťnej sumy stanovenej poisťníkom, uvedenej v poisťnej zmluve. Poisťná suma môže byť stanovená na novú alebo časovú hodnotu v zmysle čl. 14 ods. 1 písm. a) alebo b) VPP-M.
- Pokiaľ sú v poisťnej zmluve ako predmet poistenia dojednané stavebné úpravy v prenajatých priestoroch, vzťahuje sa poistenie na stavebné úpravy v mieste poistenia uvedenom v poisťnej zmluve, ktoré poisťný vykonal na svoje náklady v priestoroch, ktoré užíva na základe nájomnej zmluvy. Stavebné úpravy sú poisťné do výšky poisťnej sumy stanovenej poisťníkom, uvedenej v poisťnej zmluve. Poisťná suma je stanovená na novú hodnotu v zmysle čl. 14 ods. 1 písm. a) VPP-M.

Poistenie hnutelných vecí:

- Predmetmi poistenia sú hnutelné veci (výrobné a prevádzkové zariadenia, zásoby, veci zamestnancov) v zmysle čl. 10 ods. 1 a 2 VPP-M, poisťné do výšky poisťnej sumy stanovenej poisťníkom, uvedenej v poisťnej zmluve. Poisťná suma môže byť stanovená na novú alebo časovú hodnotu v zmysle čl. 14 ods. 1 písm. a) alebo b) VPP-M.
- Veci poisťné na časovú hodnotu sú predmetmi poistenia len ak sú konkrétne vymenované v zozname, ktorý je súčasťou poisťnej zmluvy.
- Pokiaľ sú v poisťnej zmluve ako predmet poistenia dojednané aj veci zamestnancov, vzťahuje sa poistenie na:
 - veci osobnej potreby zamestnancov, ktoré sa obvykle nosia do zamestnania, do výšky 200 EUR na jedného zamestnanca a navyše
 - všetky veci zamestnancov, ktoré boli do miesta poistenia prinesené na žiadosť alebo so súhlasom zamestnávateľa v súvislosti s plnením pracovných úloh, do výšky 1 000 EUR.Poistenie sa nevzťahuje na peniaze v hotovosti a cenné papiere zamestnancov.

- Pokiaľ sú v poisťnej sume hnutelných vecí zahrnuté aj vozidlá, poistenie sa odchyľne od čl. 10 ods. 7 písm. a) VPP-M vzťahuje na vozidlá s výnimkou *cestných vozidiel*.
- Odchyľne od čl. 10 ods. 4 písm. b) VPP-M sa dojednáva, že poistenie sa vzťahuje aj na nasledovné predmety poistenia nachádzajúce sa mimo budovy:
 - vozidlá a
 - strojné a elektronické zariadenia zabudované v alebo na vozidle alebo podvozku, pokiaľ sú zahrnuté v poisťnej sume hnutelných vecí.

Článok 6 Predmety pripoistenia, limity poisťného plnenia

- Poisťovateľ uhradí v jednom poisťnom období a za každú prílohu poisťnej zmluvy, na ktorej je dojednané poistenie budov alebo hnutelných vecí, a ak tieto boli poškodené, zničené alebo stratené poisťnou udalosťou, nevyhnutné náklady na:
 - vypratanie miesta poistenia vrátane strhnutia stojacich častí, odvoz sutiny a iných zvyškov na najbližšiu skládku a na ich uloženie alebo zničenie, do výšky 1 000 EUR,
 - odstránenie škôd spôsobených krádežou alebo vandalizmom na stavebných súčiastkach poisťnej budovy alebo na poisťných stavebných úpravách, do výšky 1 000 EUR. Podmienka vlámania alebo prekonania prekážky nemusí byť splnená. Poistenie sa nevzťahuje na škody spôsobené postriekanim sprejmi a graffiti, rozbitím skla a na rozostavaných stavebných objektoch,
 - odstránenie škôd na predmetoch pripevnených zvonku pláštá budovy (napr. firemné štíty, reklamné tabule, markýzy, anténne systémy, vonkajšie osvetlenie, vonkajšie vedenie) vrátane podporných konštrukcií, ku ktorým prišlo v dôsledku výchricy, do výšky 1 000 EUR,
 - demontáž alebo remontáž ostatných nepoškodených stavebných súčiastok budovy a ostatných nepoškodených poisťných vecí a na stavebné úpravy vykonané na ostatných nepoškodených stavebných súčiastkach budovy, v súvislosti so znovaobstaraním alebo opravou vecí poškodených, zničených alebo stratených pri poisťnej udalosti, do výšky 1 000 EUR.
- Poisťovateľ uhradí v jednom poisťnom období a za každú prílohu poisťnej zmluvy, na ktorej je dojednané poistenie hnutelných vecí, a ak tieto boli poškodené, zničené alebo stratené poisťnou udalosťou:
 - cennosti (peniaze, listinné cenné papiere, ceny, drahé kovy, klenoty a iné cennosti) do výšky 1 000 EUR. Uvedené veci musia byť v mieste poistenia chránené:
 - proti krádeži v uzamknutom priestore zabezpečenom minimálne *základným* mechanickým zabezpečením,
 - proti lúpeži pod dohľadom spoľahlivej osoby,
 - umelecké predmety (veci umeleckej, zberateľskej, historickej hodnoty, starožitnosti) do výšky 1 000 EUR a výstavné modely (vzory, prototypy, exponáty) do výšky 1 000 EUR. Uvedené veci musia byť v mieste poistenia chránené proti krádeži v uzamknutom priestore zabezpečenom minimálne *základným* mechanickým zabezpečením.
 - nosiče dát a záznamy účtovnej, výrobné a prevádzkovej dokumentácie, ak vzniknú náklady na ich obnovenie (ďalej len „obnova dát“), do výšky 1 000 EUR. Uvedené veci musia byť v mieste poistenia chránené proti krádeži v uzamknutom priestore zabezpečenom minimálne *základným* mechanickým zabezpečením.
- Poisťovateľ uhradí v jednom poisťnom období nevyhnutné náklady na výmenu zámkov vstupných dverí do budovy v mieste poistenia, v zmysle čl. 10 ods. 5 písm. d) VPP-M, do výšky 1 000 EUR za každú prílohu poisťnej zmluvy, na ktorej je dojednané poistenie hnutelných vecí.
- Pre položky v ods. 1, 2 a 3 tohto článku sa môže dohodnúť zvýšenie uvedených limitov poisťného plnenia o poisťné sumy uvedené v jednotlivých prílohách poisťnej zmluvy.
- V prípade, že pre položky uvedené v ods. 2 tohto článku budú v jednotlivých prílohách poisťnej zmluvy dojednané vyššie limity poisťného plnenia, poisťný musí splniť podmienky stanovené poisťovateľom v čl. 8 týchto ZD-M.
- Pokiaľ je v poisťnej zmluve dojednané zlomkové poistenie pre jednotlivé riziká, je horná hranica poisťného plnenia určená stanoveným percentom z poisťnej sumy alebo limitom poisťného plnenia uvedeným v poisťnej zmluve.

Článok 7 Miesto poistenia

- Miesto poistenia pre nasledovné predmety poistenia:
 - vozidlá,
 - prenosné strojné a elektronické zariadenia,
 - strojné a elektronické zariadenia zabudované v alebo na vozidle alebo podvozku je celé územie SR.
- Podmienky zabezpečenia poisťných vecí pre krádež a lúpež uvedené v čl. 8 týchto ZD-M sa vzťahujú aj na miesto poistenia v zmysle ods. 1 tohto článku.

Článok 8 Spôsoby zabezpečenia poisťných vecí

- Pre stanovenie výšky poisťného plnenia je rozhodujúci stav zabezpečenia miesta poistenia v dobe vzniku poisťnej udalosti. Všetky požadované zabezpečovacie prvky musia byť v čase poisťnej udalosti funkčné a v aktivovanom stave.
- Ak dôjde k **poškodeniu alebo zničeniu poisťných nosičov dát a záznamov účtovnej, výrobné a prevádzkovej dokumentácie požiarom**, poskytne poisťovateľ poisťné plnenie do výšky poisťnej sumy daných vecí stanovenej v poisťnej zmluve, pokiaľ uvedené predmety poistenia boli uložené v *úschovných objektoch* s požiarou odolnosťou minimálne 60 P (pre magnetické a optické nosiče dát 60 DIS). Proti **krádeži** musia byť **nosiče dát a záznamov účtovnej, výrobné a prevádzkovej dokumentácie** chránené v uzamknutom priestore zabezpečenom minimálne základným mechanickým zabezpečením.
- Ak dôjde ku **krádeži poisťných hnutelných vecí z uzamknutého priestoru budovy**, poskytne poisťovateľ poisťné plnenie za výrobné a prevádzkové zariadenia, zásoby a veci zamestnancov do výšky limitov poisťného plnenia uvedených v tabuľke č. 1. Limity poisťného plnenia závisia od bezpečnostnej triedy (ďalej aj "BT") stanovenej pre poistenú prevádzku v poisťnej zmluve, úrovne mechanického zabezpečenia a zabezpečenia elektrickou zabezpečovacou signalizáciou (EZS). Tieto podmienky zabezpečenia a limity poisťného plnenia sa nevzťahujú na poisťné vozidlá.

Tabulka č. 1

Bezpečnostná trieda (BT):	Mechanické zabezpečenie:	Zabezpečenie elektrickou zabezpečovacou signalizáciou (EZS) s vývodom signálu:			
		bez EZS	lokálny	ATV	PCO
		Limity poistného plnenia (v EUR):			
1, 2	základné	10 000	50 000	100 000	400 000
	rozšírené	20 000	100 000	150 000	500 000
	špeciálne	50 000	150 000	200 000	600 000
3	základné	5 000	15 000	100 000	200 000
	rozšírené	15 000	30 000	150 000	400 000
	špeciálne	30 000	50 000	200 000	600 000
4	rozšírené	0	5 000	50 000	200 000
	špeciálne	0	15 000	200 000	600 000
5	špeciálne	0	0	0	600 000

4. Ak dôjde ku **krádeži poistených vecí uložených mimo budovy**, poskytne poisťovateľ poistné plnenie za výrobné a prevádzkové zariadenia, zásoby a vecí zamestnancov, ktorých uskladnenie **mimo budovy** je obvyklé, nasledovne:

- do 2 000 EUR, ak je priestranstvo vybavené funkčným oplotením celého pozemku s minimálnou výškou 190 cm a uzamknutou bránou,
- do 20 000 EUR, ak je priestranstvo zabezpečené minimálne spôsobom uvedeným pod písm. a) tohto ods. a súčasne buď strážené fyzickou strážou alebo vybavené funkčnou elektrickou zabezpečovacou signalizáciou s lokálnym vývodom signálu,
- do 50 000 EUR, ak je priestranstvo zabezpečené minimálne spôsobom uvedeným pod písm. a) tohto ods. a súčasne buď strážené fyzickou strážou ozbrojenou strelnou zbraňou pripravenou na obranu (za alternatívnu strelnej zbrane sa akceptuje služobný pes), alebo vybavené funkčnou elektrickou zabezpečovacou signalizáciou s napojením na pult centralizovanej ochrany.

Tieto podmienky zabezpečenia a limity poistného plnenia sa nevzťahujú na vozidlá, prenosné stroje a elektronické zariadenia a stroje a elektronické zariadenia zabudované v alebo na vozidle alebo podvozku.

5. Ak dôjde ku **krádeži poistených cenností z uzamknutého trezoru**, poskytne poisťovateľ poistné plnenie do výšky limitov poistného plnenia uvedených v tabulke č. 2. Limity poistného plnenia závisia od stupňa odolnosti trezoru, úrovne mechanického zabezpečenia priestoru a zabezpečenia elektrickou zabezpečovacou signalizáciou (EZS).

Tabulka č. 2

Stupeň odolnosti trezoru podľa STN EN 1143-1	Mechanické zabezpečenie:	Zabezpečenie elektrickou zabezpečovacou signalizáciou (EZS) s vývodom signálu:			
		bez EZS	lokálny	ATV	PCO
		Limity poistného plnenia (v EUR):			
0. alebo necertifikovaný	základné	1 500	2 000	3 000	5 000
	rozšírené	2 000	3 000	4 000	6 000
	špeciálne	3 000	5 000	6 000	7 000
I.	základné	5 000	6 000	7 000	15 000
	rozšírené	6 000	7 000	10 000	20 000
	špeciálne	7 000	10 000	15 000	30 000
II.	základné	7 000	10 000	20 000	40 000
	rozšírené	10 000	15 000	30 000	50 000
	špeciálne	15 000	20 000	40 000	70 000

6. Ak dôjde ku **krádeži poistených umeleckých predmetov alebo výstavných modelov**, poskytne poisťovateľ poistné plnenie do výšky 10 000 EUR za umelecké predmety a do výšky 10 000 EUR za výstavné modely, pokiaľ uvedené predmety poistenia boli uložené v priestore zabezpečenom minimálne základným mechanickým zabezpečením.

7. Ak dôjde k **lúpeži poistených vecí spáchanej v budove alebo na pozemku v mieste poistenia**, poskytne poisťovateľ poistné plnenie za odcudzené výrobné a prevádzkové zariadenia, zásoby a vecí zamestnancov:

- do 5 000 EUR, ak je miesto poistenia pod dohľadom spoľahlivej osoby,
- do 20 000 EUR, z toho cennosti do 5 000 EUR, ak je miesto poistenia buď pod dohľadom spoľahlivej osoby disponujúcej možnosťou aktivovať elektrickú zabezpečovaciu signalizáciu proti lúpežnému prepadnutiu s napojením na pult centralizovanej ochrany alebo strážené fyzickou strážou ozbrojenou strelnou zbraňou pripravenou na obranu.

8. Ak dôjde k **lúpeži poistených cenností spáchanej pri ich preprave**, poskytne poisťovateľ poistné plnenie za odcudzené cennosti:

- do 5 000 EUR, ak vykonáva prepravu jedna osoba vybavená obranným sprejom a ak sú cennosti uložené v pevnej riadne uzatvorenej taške alebo kufrí,
- do 10 000 EUR, ak vykonávajú prepravu dve osoby, pričom aspoň jedna je vybavená obranným sprejom a ak sú cennosti uložené v pevnej riadne uzatvorenej taške alebo kufrí,
- do 20 000 EUR, ak vykonávajú prepravu dve osoby, pričom obidve sú vybavené obranným sprejom a ak sú cennosti uložené v pevnej riadne uzatvorenej taške alebo kufrí,
- do 30 000 EUR, ak vykonávajú prepravu dve osoby, pričom aspoň jedna je ozbrojená strelnou zbraňou pripravenou na obranu a ak sú cennosti uložené v pevnej riadne uzatvorenej taške alebo kufrí, alebo ak sú obidve osoby vykonávajúce prepravu vybavené obranným sprejom a ak sú cennosti uložené v riadne uzamknutom bezpečnostnom kufríku,
- do 50 000 EUR, ak vykonávajú prepravu dve osoby, pričom aspoň jedna je ozbrojená strelnou zbraňou pripravenou na obranu a ďalšia osoba je vybavená obranným sprejom a ak sú cennosti uložené v riadne uzamknutom bezpečnostnom kufríku. Poistený je pri preprave cenností povinný dodržiavať nasledovné podmienky:
 - osoby vykonávajúce prepravu musia byť staršie ako 18 rokov, spoľahlivé, bezúhonné, fyzicky a psychicky spôsobilé, vyškolené pre tento druh činnosti,

- prepravované cennosti musia byť počas prepravy pod kontrolou osôb vykonávajúcich prepravu, ktoré sú schopné zasiahnuť v záujme ochrany prepravovaných cenností,
- pri preprave vozidlom smie vodič zastaviť vozidlo iba z dôvodov vyplývajúcich z pravidiel cestnej premávky, vozidlo použité pre prepravu cenností musí byť v dobrom technickom stave a spôsobilé na premávku na pozemných komunikáciách,
- druh a množstvo prepravovaných cenností, doba a trasa prepravy musia byť utajené pred nepovolnými osobami.

9. Ak dôjde ku **krádeži poistených vozidiel alebo ich častí**, poskytne poisťovateľ poistné plnenie do výšky dojedanej poistnej sumy danej veci:

- ak bolo vozidlo odstavené:
 - na oplotenom pozemku, alebo
 - na pozemku pri trvale obývanom rodinnom dome vybavenom funkčným oplotením celého pozemku a uzamknutou bránou, alebo
 - v mieste pod stálym dohľadom, alebo
 - v uzamknutej garáži/budove
 a súčasne bolo uzamknuté funkčnými zámkami na dverách (ak je nimi výrobcom vozidla vybavené),
- ak nie je možné zabezpečiť vozidlo v zmysle písm. a) tohto ods., poskytne poisťovateľ poistné plnenie, len ak bolo uzamknuté funkčnými zámkami na dverách (ak je nimi výrobcom vozidla vybavené), a navyše zabezpečené kombináciou minimálne dvoch z nasledovných zabezpečovacích zariadení:
 - odnímateľným alebo s ním pevne spojeným mechanickým zabezpečovacím zariadením,
 - poplachovým systémom s akustickým vývodom signálu alebo hlásením na zariadenie pod stálou kontrolou oprávnenej osoby,
 - imobilizérom,
 - elektronickým vyhľadávacím systémom,
- ak nie je možné ťahaný alebo nesený pojazdový pracovný stroj zabezpečiť v zmysle písm. a) alebo b) tohto ods., musí byť pripojený a uzamknutý k vozidlu zabezpečenému v zmysle ustanovení písm. b) tohto odseku.

10. Ak dôjde ku **krádeži poistených**

- prenosných strojných a elektronických zariadení nachádzajúcich sa v motorovom vozidle alebo v pojazdnom pracovnom stroji s vlastným zdrojom pohonu,**
 - strojných a elektronických zariadení zabudovaných v alebo na vozidle alebo podvozku,**
- poskytne poisťovateľ poistné plnenie do výšky limitov poistného plnenia uvedených v tabulke č. 3. Limity poistného plnenia závisia od úrovne zabezpečenia vozidla a spôsobu jeho odstavenia s poistenými vecami v čase poistnej udalosti. Prenosné stroje a elektronické zariadenia musia byť navyše uložené v batožinovom priestore motorového vozidla alebo pojazdného pracovného stroja s vlastným zdrojom pohonu tak, aby neboli zvonku viditeľné a aby do batožinového priestoru nebolo možné vniknúť bez jeho odomknutia alebo poškodenia.

Tabulka č. 3

Limity poistného plnenia (v EUR) pre prenosné stroje a elektronické zariadenia alebo zabudované stroje a zariadenia, v závislosti od úrovne zabezpečenia vozidla, v ktorom sa tieto predmety nachádzajú v čase poistnej udalosti				
Zabezpečenie vozidla	Spôsob odstavenia vozidla			
	Bez dohľadu	Oplotený pozemok	Kontrol. parkovanie	Pod stálym dohľadom
a) uzamknutie funkčnými zámkami na dverách (ak je nimi výrobcom vozidla vybavené)	500	2 500	5 000	10 000
b) ako pod písm. a) tejto tabuľky + kombinácia min. 2 z nasledovných zabezpečovacích zariadení: - mech. zabezp. zariad. odnímateľné alebo pevne spojené s vozidlom - imobilizér - elektronický vyhľadávací systém	1 000	5 000	10 000	20 000
c) ako pod písm. a) tejto tabuľky + poplachový systém s akustickým vývodom signálu alebo hlásením na zariadenie pod stálou kontrolou oprávnenej osoby	2 000	10 000	20 000	50 000

Článok 9 Výklad pojmov

Definície mechanického zabezpečenia:

- základné** - všetky vstupy do poisteného priestoru musia byť zabezpečené *pevnými dverami*, v zárubniach zabezpečených proti roztiahnutiu, uzamykateľnými *bezpečnostným zámkom* alebo *visiacim zámkom*. Všetky otvory musia byť zabezpečené bežnými stavebnými prvками, cez ktoré nie je možné vniknúť bez ich poškodenia, bez kľúča alebo bez elektronického pomocného zariadenia.
- rozšírené** - vyžaduje sa *základné* zabezpečenie a navyše všetky *kritické otvory* musia byť chránené sklom osadeným v pevnom ráme, na ktorom je nalepená *bezpečnostná fólia* hrúbky min. 200 µm (pričom sa nevyžaduje jej vlepenie do rámu) alebo sklom s ocelovou zvarovanou sieťou s priemerom prútu min. 6 mm a max. veľkosťou oka 225 cm², pripevnenou po obvode do steny alebo do rámu okna zvonku nedemontovateľným spôsobom.
- špeciálne** - všetky vstupy do poisteného priestoru musia byť zabezpečené *prierazuvzdornými dverami*, v zárubniach zabezpečených proti roztiahnutiu, uzamykateľnými *bezpečnostným zámkom*. Dvere musia byť navyše uzamknuté prídavným *bezpečnostným zámkom* (resp. *celoplošnou závorou* alebo *visiacim zámkom*). Pokiaľ budú dvere zabezpečené viacbodovým bezpečnostným systémom, prídavný zámok sa nevyžaduje. Všetky *kritické otvory* musia byť zabezpečené funkčnými *mrežami* alebo *bezpečnostnými roletami* alebo *bezpečnostným sklom* alebo sklom s nalepenou *bezpečnostnou fóliou* hrúbky min. 300 µm. Fólia musí byť lepená po celej

ploche skla, ktoré musí byť pevne vsadené do rámu tak, aby ho nebolo možné vytlačiť alebo vybrať bez deštrukcie rámu. Ostatné otvory musia byť zabezpečené bežnými stavebnými prvkami, cez ktoré nie je možné vniknúť bez ich poškodenia, bez kľúča alebo bez elektronického pomocného zariadenia.

4. **Pevné dvere** - dvere, cez ktoré nie je možné násilne vniknúť použitím výlučne ľudskej sily (napríklad vykopnutím, vyrazením, zdvihnutím alebo vytrhnutím), t. j. bez použitia nástrojov alebo náradia. Pokiaľ sú dvere zhotovené z kaleného bezpečnostného skla s bezrámovou konštrukciou, osadenie v zábrubni sa nevyžaduje.
5. **Prierezuzdomé dvere** - dvere so zvýšenou odolnosťou proti vlámaniu, dverné krídlo musí byť vystužené ocelovou platňou, resp. ocelovým rámom, odolnými proti prerazeniu.
6. **Bezpečnostný zámok** - zámok, ktorého uzamykací mechanizmus je vytvorený takými mechanickými alebo inými prvkami, ktoré sťažujú ich prekonanie bez použitia odpovedajúceho násilia. Za bezpečnostný zámok je považovaný zámok vybavený bezpečnostnou profilovou cylindrickou vložkou chránenou bezpečnostným štítom proti rozlomeniu, osadenou zvonku nedemontovateľným spôsobom (nepresahujúcim bezpečnostný štít viac ako 3 mm), odolnou voči vyhataniu a vytlačeniu.
7. **Visiaci zámok** - bezpečnostný visiaci zámok s tvrdým strmeňom min. priemeru 10 mm alebo tvarovou ochranou strmeňa voči prestrihnutiu. Oko petlice, ktorým prechádza strmeň a petlica vrátane jej uchytania musia mať rovnakú mechanickú pevnosť ako strmeň zámku.
8. **Celoplošná závera** - prídavný uzamykací mechanizmus, ktorý zabezpečuje zvýšenie odolnosti dverného krídla, s uchytaním minimálne na strane zámku a na strane závesov. Pokiaľ je uzamykateľná z vonkajšej strany dverného krídla, musí byť vybavená bezpečnostným zámkom alebo visiacim zámkom.
9. **Kritický otvor** - otvor v konštrukcii stavby (napr. okno) s plochou väčšou ako 400 cm² alebo s rozmerom väčším ako 20 cm v jednom smere, s výškou spodného okraja do 3 m vo vertikálnom smere od zeme alebo iného miesta umožňujúceho prístup. Najmenšia vzdialenosť od miesta umožňujúceho dosiahnuť úroveň otvoru v horizontálnom smere je 1,20 m (napr. od stromu, bleskozvodu, požiarného rebríka a pod.) Za kritický otvor sa považuje aj otvor na vstupných dverách.
10. **Bezpečnostné rolety** - certifikované uzamykateľné kovové rolety alebo navíjacie mreže so zvýšenou prierezovou odolnosťou.
11. **Bezpečnostná fólia** - certifikovaná doplnková bezpečnostná ochrana skla, ktorá znižuje priereznosť sklenených výplní.
12. **Bezpečnostné sklo** - tvrdené alebo vrstvené sklo s certifikovanou zvýšenou odolnosťou proti mechanickému poškodeniu a rozbitiu.
13. **Mreže** - musia byť tvorené ocelovými prútmi s min. prierezom 100 mm², s veľkosťou oka max. 400 cm². Mreže musia byť pevne ukotvené v stene alebo ráme okna (resp. výkladu) zvonka nedemontovateľnými prvkami, v minimálne 4 bodoch s maximálnym odstupom 500 mm.

Definície zabezpečenia elektrickou zabezpečovacou signalizáciou (EZS):

14. **Elektrická zabezpečovacia signalizácia (EZS, poplachový systém na hlásenie narušenia)** - systém na detekciu a indikáciu prítomnosti, vstupu alebo pokusu o vstup neoprávnenej osoby do stráženej oblasti alebo priestoru. EZS musí spĺňať požiadavky príslušných technických predpisov a technických noriem pre poplachové systémy EZS. Pred uvedením EZS do činnosti musí byť vykonaná skúška činnosti EZS, vrátane prenosu poplachového signálu. Následne sa musí pravidelne kontrolovať základná funkčnosť zariadenia EZS podľa pokynov výrobcu zariadenia a musia sa vykonávať pravidelné odborné prehliadky a skúšky zariadenia podľa príslušnej technickej normy.
15. **Rozsah ochrany** - pre objekty zaradené do 1., 2. a 3. BT sa vyžaduje plášťová alebo priestorová ochrana EZS, pre objekty zaradené do 4. a 5. BT sa vyžaduje plášťová a priestorová ochrana EZS. Odchylné od uvedených požiadaviek na rozsah ochrany (ak je EZS inštalovaná podľa STN EN 50131), vyžaduje sa pre 1. a 2. BT min. stupeň zabezpečenia 1 podľa uvedenej normy (nízke riziko), pre 3. BT min. stupeň zabezpečenia 2 podľa uvedenej normy (nízke až stredné riziko) a pre 4., 5. BT min. stupeň zabezpečenia 3 podľa uvedenej normy (stredné až vysoké riziko).
16. **Lokálny vývod signálu** - vývod poplachového signálu na akustickú a optickú signalizáciu, umiestnenú priamo v chránenom priestore alebo jeho bezprostrednej blízkosti. Signalizácia (akustická a optická hlásič) musí byť umiestnená zvonka budovy alebo v chránenom priestore tak, aby nebola ľahko dosiahnuteľná zo zeme, okien, balkónov a podobne, bez použitia pomocných prostriedkov (rebrík, náradie a pod.). Akustické hlásiče musia mať kontakt samoochrany a vlastné zálohovanie.
17. **ATV (automatický telefónny volič)** - je zariadenie na prenos signalizácie zo systému EZS na minimálne dve navzájom nezávislé telefónne stanice, u ktorých sa v mimoprevádzkových hodinách zabezpečí prítomnosť osoby schopnej reagovať na prijatý signál zo zabezpečeného objektu alebo priestoru a vykonať primerané opatrenia na odvrátenie alebo zmiernenie následkov škody.

18. **PCO** - pult centralizovanej ochrany prevádzkovaný políciou alebo súkromnou bezpečnostnou službou (SBS), ktorý musí spĺňať všetky požiadavky platných slovenských technických noriem pre poplachové systémy. Prevádzkovateľ pultu musí disponovať zásahovou jednotkou.

Definície ďalších pojmov:

19. **Fyzická stráž** - bezprostredné stráženie objektu, priestoru alebo predmetov fyzickými osobami. Osoby musia vykonávať v mieste poistenia obhliadky kontrolovateľným spôsobom (napr. kontrolné hodiny, kontrola nadriadeným, kamerový systém so záznamom).
20. **Preprava cenností** - súhrn činností, ktorými sa priamo uskutočňuje premiestnenie cenností prenášaním alebo prevážaním. Začiatok prepravy je daný okamihom prevzatia poistených cenností k bezprostredne nadväzujúcej preprave (vykonanej najkratšou cestou bez zbytočného zdržania) a koniec prepravy ich odovzdaním na mieste určenia. Pri preprave vozidlom je vodič považovaný za osobu vykonávajúcu prepravu.
21. **Úschovný objekt** - priestor ohraničený špeciálnou konštrukciou, ktorá zaručuje maximálne dosiahnuteľnú bezpečnosť pre vnútri uložené predmety (napr. ohňovzdorná skriňa, ohňovzdorná kartotéka).
22. **Trezor** - uzamknutý viacstenný úschovný objekt o minimálnej hmotnosti 300 kg alebo pevne zabudovaný do steny alebo podlahy tak, aby ho nebolo možné odnieť bez otvorenia, minimálne s jedným trezorovým zámkom. Podmienky pre certifikované trezory sa riadia STN EN 1143-1.
23. **Pevná taška alebo kufor** - taška alebo kufor, vyrobené z pevného, nepriehľadného materiálu, napr. kože, hliníka, tvrdého plastu alebo materiálu minimálne obdobnej pevnosti. Musia byť uzatvárateľné minimálne jedným mechanizmom (napr. zips, pracka, remeň).
24. **Bezpečnostný kufrík** - kufrík určený na prepravu cenností, so spevnenou konštrukciou, zabudovanou ochranou proti preniknutiu páčidla, zvukovou signalizáciou (predalarm, alarm) so systémom následného znehodnotenia obsahu, vybavený bezpečnostným zámkovým systémom a bezpečnostnou retiazkou s náramkom, ktoré zabraňujú neočakávanému vytrhnutiu.
25. **Cestné vozidlo** - motorové vozidlo alebo nemotorové vozidlo vyrobené na účely prevádzky v premávke na pozemných komunikáciách, určené na prepravu osôb, zvierat alebo tovaru.
26. **Pojazdný pracovný stroj** - pre účely tohto poistenia sa ním rozumie stroj konštrukčne a svojim vybavením určený na vykonávanie pracovných činností iných než prevádzka v premávke na pozemných komunikáciách, ktorý sa pohybuje buď vlastnou motorickou silou, alebo je ťahaný alebo nesený bez vlastného zdroja pohonu. Za pojazdný pracovný stroj sa považuje aj pracovný stroj schválený na prevádzku v premávke na pozemných komunikáciách.
27. **Motorové vozidlo** - nekolajové vozidlo poháňané vlastným motorom.
28. **Vozidlo** - pre účely tohto poistenia sa ním rozumie *pojazdný pracovný stroj* alebo *motorové vozidlo*.
29. **Prenosné strojné a elektronické zariadenia** - pre účely tohto poistenia sa za ne považujú také stroje alebo zariadenia, u ktorých sa ich bežná pracovná činnosť vykonáva na rôznych miestach a je obvyklé ich do miesta výkonu pracovnej činnosti preniesť alebo premiestniť (napr. v kufríku alebo brašni, pomocou zabudovaných koliesok a pod.). Príkladmi takýchto zariadení sú: ručné náradie, meracie prístroje, záhradná technika, medicínska a výpočtová technika (napr. tlakomery, endoskopy, notebooky, laptopy), spotrebná elektronika (napr. kamery, fotoaparáty, mobilné telefóny).
30. **Strojné a elektronické zariadenia zabudované v alebo na vozidle alebo podvozku** - zariadenia s vozidlom alebo s podvozkom pevne mechanicky spojené, ktoré bez použitia náradia nie je možné demontovať.

Definície spôsobov odstavenia vozidla:

31. **Bez dohľadu** - vozidlo odstavené na nevyhnutnú dobu v čase 6:00 – 22:00 na mieste na to určenom vo vnútri obce alebo na parkovisku označenom dopravným značením mimo obce.
32. **Oplotený pozemok** - priestranstvo vybavené funkčným oplotením celého pozemku s minimálnou výškou 190 cm a uzamknutou bránou.
33. **Kontrolované parkovanie** - vozidlo odstavené:
 - a) na parkovisku, ktoré je pod dohľadom zamestnanca určeného na kontrolu vchádzajúcich a vychádzajúcich vozidiel, alebo
 - b) na parkovisku, ktoré je pod kontrolou kamerového systému so záznamom, alebo
 - c) na pozemku pri trvale obývanom rodinnom dome vybavenom funkčným oplotením celého pozemku a uzamknutou bránou.
34. **Pod stálym dohľadom** - vozidlo odstavené:
 - a) a nepretržite fyzicky strážené osobou nachádzajúcou sa vo vozidle, schopnou zasiahnuť v záujme ochrany poistených vecí (v takom prípade sa nevyžaduje žiadne iné zabezpečenie vozidla a limit poistného plnenia je poistná suma danej veci), alebo
 - b) a nepretržite fyzicky strážené osobou nachádzajúcou sa v jeho bezprostrednej blízkosti, schopnou zasiahnuť v záujme ochrany poistených vecí, alebo
 - c) v samostatnej uzamknutej garáži/budove.

VŠEOBECNÉ POISTNÉ PODMIENKY

Poistenie strojov a elektroniky právnických a podnikajúcich fyzických osôb

Článok 1 Úvodné ustanovenia

- Pre poistenie strojov a elektroniky právnických a podnikajúcich fyzických osôb platia všeobecne záväzné právne predpisy, tieto všeobecné poistné podmienky (ďalej len „VPP-SE“) a zmluvné dojednania, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou poistnej zmluvy.
- VPP-SE sa vzťahujú na zmluvné poistenie strojov a elektroniky (ďalej len „poistenie“) právnických alebo podnikajúcich fyzických osôb vykonávajúcich činnosť v súlade s príslušnými všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- Pre účely tohto poistenia je poisťovateľom Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s. Poistníkom je osoba, ktorá s poisťovateľom uzavrela poistnú zmluvu. Poisteným je v poistnej zmluve uvedená podnikajúca fyzická alebo právnická osoba, na ktorej majetok sa toto poistenie vzťahuje.

Článok 2 Predmet poistenia

- Predmetom poistenia sú stroje, strojné alebo elektronické zariadenia a prístroje (ďalej aj „veci“) vo vlastníctve poisteného, špecifikované v poistnej zmluve podľa jednotlivých položiek, ktoré úspešne prešli skúšobnými, preberacími a výkonnými skúškami a boli v čase uzavretia poistnej zmluvy, ako aj v čase vzniku poistnej udalosti preukázateľne v prevádzkyschopnom stave, riadne udržiavané a využívané na účely, na ktoré boli určené.

Poistenie sa vzťahuje na poistené veci počas ich prevádzky, prestávky v prevádzke, demontáže a následnej spätnej montáže za účelom údržby alebo premiestňovania v rámci miesta poistenia.

Súčasne sú poistené:

- elektronické súčasti vecí,
 - nosiče dát pevne zabudované v hardverovej časti riadiacej alebo regulačnej jednotky poistenej veci,
 - olejové alebo plynové náplne transformátorov, kondenzátory, elektrické meniče a vypínače.
- Ak je v poistnej zmluve dojednané, vzťahuje sa poistenie aj na veci vo vlastníctve cudzích osôb, len ak ich poistený užíva na základe písomnej zmluvy, alebo ich prevzal pri poskytovaní služby na základe písomnej zmluvy.

Článok 3 Poistné riziká

- Poistenie sa vzťahuje na priamu fyzickú škodu na poistenej veci spôsobenú náhodnou škodovou udalosťou, ktorá nastala počas trvania poistenia v mieste poistenia a ktorá nie je v týchto VPP-SE, v zmluvných dojednaniach, alebo v poistnej zmluve vylúčená.
- Poistenie sa vzťahuje na predmet poistenia tiež vtedy, ak bol stratený v príčinnej súvislosti s udalosťou uvedenou v ods. 1 tohto článku, za ktorú vzniklo poistenému právo na poistné plnenie.

Článok 4 Vylúčky z poistenia

Vylúčené predmety

- Poistenie sa nevzťahuje na:
 - vymeniteľné časti všetkých druhov, ktoré sa vymieňajú pri zmene pracovného úkonu, alebo diely, ktoré musia byť podľa ich určenia alebo charakteru počas obdobia životnosti poistenej veci viackrát vymieňané z dôvodu ich opotrebenia, napr. vrtáky, nože, frézy, pílové listy alebo iné ostria či brúsne kotúče alebo pásy, akékoľvek náradie a nástroje, formy, matrice, raznice, vzorové a ryhované valce, kompozitové, gumové či plastové výstielky, sitá, pásy, laná, pneumatiky, predmety zo skla alebo keramiky, drviace kladivá, ložiská a ostatné kľzné aj valivé uloženia pre rotačný a priamočiary pohyb,
 - pomocné a prevádzkové látky, ako napr. pohonné látky, filtračné hmoty a vložky, chladivá, čistiace prostriedky, mazivá, olejové náplne (okrem olejových alebo plynových náplní transformátorov), katalyzátory, chemikálie, kontaktné hmoty, ak súčasne nedošlo z tej istej príčiny aj k inému poškodeniu poistenej veci, za ktoré je poisťovateľ povinný poskytnúť poistné plnenie.
- Poistenie sa nevzťahuje na:
 - základy a podstavce strojov a zariadení,
 - výmurovky, výstielky a nanosené vrstvy pecí, ohnísk, kotlov alebo iných zariadení produkujúcich teplo, zariadení na produkciu pary a nádrží,
 - software, elektronické dáta, databázy údajov, obrazové, zvukové a iné záznamy,
 - motorové vozidlá s výnimkou motorových vozidiel pri ich pracovnej činnosti, inej než prevádzka v premávke na pozemných komunikáciách,
 - bicykle,
 - plavidlá, lietadlá, prípadne iné zariadenia schopné pohybu v atmosfére,
 - ultrazvukové zariadenia, endoskopy, mobilné telefóny, notebooky, kamery, fotoaparáty a iná prenosná spotrebná elektronika.

Vylúčené riziká

- Poistenie sa nevzťahuje na škody na poistených veciach priamo alebo nepriamo spôsobené:
 - požiarom, hasením požiaru alebo následným strhnutím,
 - priamym úderom blesku,
 - chemickým výbuchom,

- nárazom alebo zrútením lietadla, jeho častí alebo jeho nákladu,
 - víchrícou, krupobitím,
 - povodňou, záplavou, zemetrasením, výbuchom sopky, zosuvom pôdy, lavínou, ťarchou snehu alebo ľadovej vrstvy, sadaním,
 - vodou z vodovodného zariadenia,
 - stratou okrem prípadu uvedeného v čl. 3 ods. 2 VPP-SE,
 - dymom, nárazovou vlnou vzniknutou pri prelete nadzvukového lietadla.
- Poistenie sa nevzťahuje na škody spôsobené priamym následkom dlhodobého vplyvu prevádzky (ako napríklad koróziu, eróziu, opotrebovaním, kavitáciou, oxidáciou, únavou materiálu a pod.), dlhodobým pôsobením chemických, biologických alebo atmosférických vplyvov, usadzovaním kotľového kameňa, hrdze, kalov alebo iných sedimentov. Ak však vznikne následkom rizika uvedeného v predchádzajúcej vete tohto odseku následná fyzická škoda na poistenej veci, poisťovateľ poskytne poistné plnenie za takto vzniknutú následnú škodu, pokiaľ táto nie je z poistenia vylúčená.
 - Poistenie sa nevzťahuje na škody spôsobené:
 - chybou, alebo vadou, ktorú mala poistená vec už pri dojednaní poistenia, a ktorá bola alebo mohla byť známa poistníkovi alebo poistenému, bez ohľadu na to, či bola známa poisťovateľovi,
 - povrchovými poškodením poistených vecí, ktoré neobmedzuje ich funkčnosť,
 - montážou, demontážou, opravou alebo údržbou,
 - pri tunelových prácach alebo prácach pod zemou,
 - premočením alebo zaplavením bahnom pri prácach na vodných stavbách,
 - testovaním, skúšobnou prevádzkou, zámerným preťažením alebo experimentami za abnormálnych podmienok,
 - prevádzkovaním stroja v rozpore s technickými podmienkami, alebo použitím stroja na účel, na ktorý nie je určený,
 - nedostatočným používaním, dlhodobým uskladnením,
 - na elektronických súčiastkach stroja a elektronických zariadeniach bez vonkajšej príčiny.
 - Poistenie sa nevzťahuje na škody spôsobené:
 - úmyselným konaním, úmyselným opomenutím konania alebo vedomou nedbanlivosťou poisteného, jeho zástupcu alebo osoby konajúcej na podnet poisteného, osoby blízkej poistenému alebo osoby žijúcej s poisteným v spoločnej domácnosti,
 - podvodom, spreneverou, alebo iným trestným činom, činom v rozpore s dobrými mravmi, trestným činom alebo nepoctivým činom poisteného, alebo inej osoby konajúcej na podnet poisteného,
 - zistením rozdielov pri inventúre alebo audite.
 - Poistenie sa nevzťahuje na škody alebo náklady akokoľvek povahy spôsobené, vyplývajúce z/zo alebo vzniknuté v príčinnej súvislosti s/so:
 - vojnovými udalosťami, vyhlásením vojnového alebo výnimčného stavu, napadnutím alebo činom vonkajšieho nepriateľa, nepriateľskej akcie (bez ohľadu na to, či bola vojna vypovedaná alebo nie),
 - revolúciou, povstaním, vzburou, štátnym alebo vojenským prevratom, občianskou vojnou, demonštráciou, zabavením, povinnosťami uloženými pri obrane štátu (napr. poskytnutím vecných prostriedkov na plnenie úloh obrany štátu), alebo represívnymi zásahmi štátnych orgánov,
 - vnútornými nepokojmi, štrajkom, výlukou,
 - teroristickým činom; vylúčená je taktiež škoda spôsobená pri vykonávaní opatrení na kontrolu, prevenciu, potlačenie alebo sa inak vzťahujúca k teroristickému činu,
 - jadrovou reakciou, rádioaktívnym zariadením alebo rádioaktívnou kontamináciou bez ohľadu na akékoľvek ďalšie súčasne alebo v akomkoľvek časovom slede spolupôsobiace príčiny.
 - Poistenému nevznikne právo na poistné plnenie za nemateriálnu škodu akéhokoľvek druhu, vrátane ušlého zisku, zvýšených nákladov na výrobu, pokút, sankcií, mánk, strát vzniknutých z omeškania, nedodržaním dohodnutého výkonu, stratou trhu alebo kontraktu.
 - Z tohto poistenia ďalej nevzniká nárok na poistné plnenie za škody, za ktoré podľa zákona alebo zmluvy zodpovedá dodávateľ alebo zmluvný partner poisteného, vrátane škôd na ktoré sa vzťahuje záruka výrobcu alebo zhotoviteľa diela.
 - V poistnej zmluve je možné dojednať aj iné špecifické vylúčky z poistenia.

Článok 5 Miesto poistenia

- Miestom poistenia je budova, miestnosť alebo miesto nachádzajúce sa na území Slovenskej republiky, vymedzené v poistnej zmluve adresou alebo katastrálnym územím s číslom parcely (pozemku), kde sa poistené veci nachádzajú, ak nie je ďalej vo VPP-SE, alebo v poistnej zmluve dojednané inak.
- Poistenie sa vzťahuje aj na iné miesto (náhradné miesto) ako miesto poistenia uvedené v poistnej zmluve, pokiaľ poistený na nevyhnutnú dobu premiestni poistené veci z dôvodu bezprostredne hroziacej alebo už vzniknutej poistnej udalosti. Poistenie sa na náhradné miesto vzťahuje odo dňa premiestnenia poistených vecí, len ak poistený oznámi poisťovateľovi adresu tohto miesta a zoznam premiestnených vecí do 14 kalendárnych dní od ich premiestnenia.
- Miestom poistenia pojazdných strojov, ktoré sa pohybujú vlastnou motorickou silou, alebo sú konštrukčne spôsobené na jazdu na pozemných komunikáciách a nemajú stabilné stanovisko, je celé územie SR.

Článok 6 Vznik a zánik poistenia

- Čas, na ktorý sa v poistnej zmluve dojedná poistenie, je poistná doba. Časť poistnej doby dohodnutá v poistnej zmluve, za ktorú sa platí poistné, je poistné obdobie. Pri krátkodobých poisteniach (poistná doba kratšia ako jeden rok) sú poistná doba a poistné obdobie totožné.
- Poistenie môže byť dojednané na dobu neurčitú alebo na dobu určitú.
- Poistenie vzniká prvým dňom nasledujúcim (od 00:00 hod.) po dni uzavretia poistnej zmluvy, pokiaľ nie je v poistnej zmluve dojednané inak.
- Poistenie zanikne pre neplatenie poistného:
 - ak poistné za prvé poistné obdobie alebo jednorazové poistné nebolo zaplatené do troch mesiacov odo dňa jeho splatnosti,
 - ak poistné za ďalšie poistné obdobie nebolo zaplatené do jedného mesiaca odo dňa doručenia výzvy poisťovateľa na jeho zaplatenie, ak nebolo poistné zaplatené pred doručením tejto výzvy. Výzva poisťovateľa obsahuje upozornenie, že poistenie zanikne, ak nebude zaplatené.Poistenie zanikne pre neplatenie aj v prípade, ak bola zaplatená len časť poistného.
- Poistenie zanikne výpoveďou:
 - jednej zo zmluvných strán do dvoch mesiacov po uzavretí poistnej zmluvy. Výpovedná lehota je osemdeň, jej uplynutím poistenie zanikne,
 - ku koncu poistného obdobia: výpoveď sa musí dať aspoň 6 týždňov pred jeho uplynutím,
 - jednej zo zmluvných strán do jedného mesiaca odo dňa poskytnutia poistného plnenia alebo jeho zamietnutia. Výpovedná lehota je osemdeň, jej uplynutím poistenie zanikne,
 - do dvoch mesiacov odo dňa, kedy sa poisťovateľ dozvedel o zmene v skutočnostiach, ktoré boli podkladom pri uzavieraní poistnej zmluvy, pokiaľ zmluvné strany neakceptujú uvedené zmeny úpravou poistnej zmluvy. Poistenie v takomto prípade zanikne doručením výpovede druhej zmluvnej strane.
- Poistenie zanikne odmietnutím poistného plnenia v zmysle čl. 9, ods. 12 VPP-SE.
- Poistenie zanikne odstúpením od poistnej zmluvy pri vedomom porušení povinností uvedených v čl. 13, ods. 1, písm. b) VPP-SE, ak pri pravdivom a úplnom zodpovedaní otázok by poisťovateľ poistnú zmluvu neuzavrel. Toto právo môže poisťovateľ uplatniť do troch mesiacov odo dňa, keď takú skutočnosť zistil, inak právo zanikne.
- Poistenie zanikne:
 - uplynutím doby, na ktorú bolo dojednané (poistenie dojednané na dobu určitú),
 - ak odpadne možnosť, že poistná udalosť nastane,
 - zánikom poisteného.
- Ďalšie dôvody zániku poistenia dané všeobecne záväznými právnymi predpismi nie sú ustanoveniami tohto článku dotknuté.

Článok 7 Poistná hodnota, poistná suma

- Poistná hodnota je hodnota poistenej veci v danom čase a mieste. Poistnou hodnotou v zmysle týchto VPP-SE je nová hodnota poistenej veci, t.j. hodnota, ktorú je nutné vynaložiť na *znovunadobudnutie* novej veci.
- Poistná suma je podkladom pre výpočet poistného a zároveň maximálnou hranicou poistného plnenia za poistné obdobie. Poistná suma sa stanoví pre každú jednotlivú poistenú vec alebo súbor vecí a mala by zodpovedať jej poistnej hodnote pre registrovaných platiteľov DPH bez započítania DPH a pre ostatných vrátane DPH. Poistnú sumu stanoví vždy na vlastnú zodpovednosť poisťovník.

Článok 8 Poistné

- Poistné je cena za poskytnutú poistnú ochranu zo strany poisťovateľa, ktoré uhradza poisťovník
 - za poistné obdobie (bežné poistné), alebo
 - ako poistné určené za celú poistnú dobu (jednorazové poistné) v termínoch splatnosti dohodnutých v poistnej zmluve.
- Poistné je stanovené sadzbou z poistných súm pre jednotlivé poistené veci, alebo pre súbor vecí. Výšku sadzby stanoví poisťovateľ.
- V poistnej zmluve je možné dohodnúť, že poisťovník uhradí poistné za poistné obdobie v splátkach. Pri dojednaní polročného alebo štvrtročného platenia splátok poistného sa účtuje k poistnému prirážka, a to 3 % z ročného poistného za platenie v polročných splátkach a 5 % z ročného poistného za platenie v štvrtročných splátkach. Ak bolo dohodnuté platenie poistného v splátkach platí, že nezaplatením jednej splátky poistného sa dňom nasledujúcim po dni jej splatnosti stáva splatným poistné za celé poistné obdobie a poisťovník je povinný zaplatiť poistné za celé poistné obdobie poisťovateľovi aj bez vyzvania. Poisťovateľ má nárok na úrok z omeškania za každý deň omeškania.
- Pri platení poistného prostredníctvom pošty alebo peňažného ústavu je pre zaplatenie poistného rozhodujúci deň pripísania platby na účet poisťovateľa.
- Ak príde v priebehu poistného obdobia k zmene v skutočnostiach, ktoré boli podkladom pri uzavieraní poistnej zmluvy, je poisťovateľ oprávnený dňom tejto zmeny navrhnúť poisťovníkovi úpravu výšky poistného.
- Poisťovateľ má právo na poistné za dobu od vzniku do zániku poistenia. Ak zanikne poistenie pred uplynutím poistného obdobia, za ktoré bolo poistné zaplatené, poisťovateľ

je povinný zvyšujúcu časť poistného vrátiť. Ak nastala poistná udalosť a dôvod ďalšieho poistenia tým odpadol, patrí poisťovateľovi poistné do konca poistného obdobia, v ktorom poistná udalosť nastala.

Článok 9 Plnenie poisťovateľa

- Právo poisteného na plnenie poisťovateľa (poistné plnenie) vznikne, ak nastala poistná udalosť.
- Poistnou udalosťou je akákoľvek *náhodná škodová udalosť*, s ktorou je podľa poistnej zmluvy spojená povinnosť poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie.
- Ak dôjde v dôsledku poistnej udalosti k *poškodeniu* poistenej veci, uhradí poisťovateľ náklady zvyčajné v dobe a v mieste vzniku poistnej udalosti na jej *opravu*, primerané a hospodárne vynaložené:
 - na náhradné diely a nevyhnutný materiál do výšky novej hodnoty nahradzovaných dielov a materiálu v dobe poistnej udalosti,
 - na prácu, vrátane nákladov na rozobratie a opätovné zostavenie,
 - na dopravu vecí na miesto a z miesta opravy, colné a iné poplatky, ak tieto boli zahrnuté v poistnej sume,
 - na provizórnú opravu len v prípade, ak tieto náklady sú súčasťou celkových nákladov na opravu a nezvyšujú celkové plnenie poisťovateľa, ak nerozhodne poisťovateľ inak. Ak náklady na opravu uvedené v ods. 3 písm. a) - d) tohto článku VPP-SE sa rovnajú alebo prevyšujú *časovú hodnotu* poistenej veci bezprostredne pred poistnou udalosťou, poistená vec sa bude považovať za zničenú a poisťovateľ bude postupovať podľa ods. 4 tohto článku VPP-SE.
- Ak dôjde v dôsledku poistnej udalosti k *zničeniu poistenej veci*, uhradí poisťovateľ náklady na *znovunadobudnutie* veci, najväč však *časovú hodnotu* poistenej veci v čase bezprostredne pred vznikom poistnej udalosti.
- Poisťovateľ tiež poskytne poistné plnenie zodpovedajúce časovej hodnote veci v dobe poistnej udalosti v prípade, ak:
 - diely potrebné na opravu veci už nie sú na trhu,
 - poistený do troch rokov od poistnej udalosti nezrealizuje opravu veci.
- Poisťovateľ poskytne poistné plnenie za *mzdové zvýhodnenie* vyplatené za nadčasovú prácu, prácu v noci, prácu vo sviatok, expresné príplatky, letecké dodávky náhradných dielov a cestovné náklady technikov a expertov súvisiace s poistnou udalosťou len pokiaľ je to v poistnej zmluve vyslovene dojednané.
- Pokiaľ došlo k poškodeniu alebo zničeniu poisteného stroja, za ktoré je poisťovateľ povinný poskytnúť poistné plnenie, poskytne poisťovateľ poistné plnenie v časovej hodnote aj za veci uvedené v čl. 4, ods. 1 VPP-SE poškodené alebo zničené v príčinnej súvislosti s poistnou udalosťou.
- Poisťovateľ poskytne poistné plnenie za všetky poistné udalosti, ktoré nastali v priebehu poistného obdobia, maximálne vo výške:
 - poistnej sumy stanovenej pre príslušnú poistenú vec alebo súbor vecí a poistné obdobie,
 - súhrnného limitu poistného plnenia, dojednaného pre príslušnú poistenú vec v poistnej zmluve.Rozhodujúca je nižšia z uvedených súm.
- Zvyšky poškodenej alebo zničenej veci zostávajú vo vlastníctve poisteného a ich hodnota sa odpočítava od výšky škody odsúhlasenej poisťovateľom.
- Po vzniku poistnej udalosti sa zníži poistná suma pre príslušnú poistenú vec, alebo súbor vecí a poistné obdobie o výšku vyplateného poistného plnenia. Výška poistnej sumy môže byť na návrh poisťovníka pri doplatení poistného upravená. Toto dojednanie nemá vplyv na podpoistenie.
- Poisťovateľ uhradí primerané a hospodárne vynaložené náklady zvyčajné v mieste vzniku poistnej udalosti v príčinnej súvislosti s hroziacou alebo vzniknutou poistnou udalosťou na opatrenia vykonané poisteným na odvrátenie vzniku bezprostredne hroziacej škody alebo na zmiernenie následkov škody, vrátane opatrení neúspešných, ak boli primerané okolnostiam. Náhrada týchto nákladov spoločne s poistným plnením za poškodené veci je obmedzená poistnou sumou, alebo súhrnným limitom poistného plnenia (ak je v poistnej zmluve dohodnutý) pre jednotlivé poistené veci, alebo súbor vecí. Ak boli tieto opatrenia vykonané na pokyn poisťovateľa, sú hradené aj nad dojednanú poistnú sumu. Náklady na zásah hasičov alebo iných osôb, ktoré sú povinné zasiahnuť vo verejnom záujme, poisťovateľ nehradí.
- Ak sa poisťovateľ dozvie až po poistnej udalosti, že jej príčinou je skutočnosť, ktorú pre vedome nepravdivé alebo neúplné odpovede nemohol zistiť pri dojednávaní poistenia a ktorá pre uzavretie poistnej zmluvy bola podstatná, je oprávnený poistné plnenie z poistnej zmluvy odmietnuť. Odmietnutím poistného plnenia podľa tohto odseku poistenie zanikne.
- Poisťovateľ je oprávnený poistné plnenie za vedomé porušenie povinností uvedených vo VPP-SE, zmluvných dojednaniach a poistnej zmluve primerane znížiť alebo zamietnuť.
- Ak poistený uvedie poisťovateľa úmyselne do omylu o podstatných okolnostiach týkajúcich sa vzniku nároku na poistné plnenie alebo jeho výšky, nie je poisťovateľ povinný poskytnúť poistné plnenie z poistnej udalosti.
- Poistné plnenie je splatné do 15 dní, len čo poisťovateľ skončil vyšetrovanie nutné na zistenie rozsahu svojej povinnosti plniť. Ak nemôže byť vyšetrovanie ukončené do 30 dní po tom, ako sa poisťovateľ dozvedel o vzniku poistnej udalosti, poskytne poistenému na jeho žiadosť primerané preddavok.

16. Poistovateľ poskytne poistné plnenie v mene platnej na území Slovenskej republiky. Pri prepočte cudzej meny na menu platnú na území Slovenskej republiky vychádza poistovateľ z kurzu Európskej centrálnej banky ku dňu vzniku poistnej udalosti.
17. Poistovateľ má právo odpočítať od poistného plnenia sumu zodpovedajúcu dlžnému poistnému.

Článok 10 Podpoistenie

1. Ak je v dobe vzniku poistnej udalosti poistná suma jednotlivej poistenej veci nižšia ako jej poistná hodnota, poskytne poistovateľ poistné plnenie, ktoré je k výške škody v rovnakom pomere ako poistná suma tejto veci k jej poistnej hodnote.
2. Ak je stanovená poistná suma pre súbor poistených vecí, posudzuje sa podpoistenie v zmysle ods. 1 tohto článku vzhľadom na poistnú sumu pre súbor poistených vecí.

Článok 11 Spoluúčast

1. Poistený sa podieľa na poistnom plnení z každej poistnej udalosti pevne stanovenou sumou alebo percentom stanoveným v poistnej zmluve, resp. ich kombináciou (ďalej len „spoluúčast“).
2. Spoluúčast dojednaná v poistnej zmluve sa odpočíta od výsledného poistného plnenia.

Článok 12 Znalecké konanie

1. V prípade poistnej udalosti je možné dohodnúť, že výška poistného plnenia poistovateľa bude stanovená znaleckým konaním.
2. Pre znalecké konanie platí:
- poistený aj poistovateľ vymenujú svojho znalca do 15 dní od uzavretia dohody v zmysle ods. 1 tohto článku VPP-SE a o jeho menovaní bezodkladne upovedomia druhú stranu. Znalec nesmie mať voči strane, ktorou bol vymenovaný, žiadne obchodné ani pracovnoprávne vzťahy, prípadnú námietku proti vymenovaniu znalca musí druhá strana vziať pred začatím jeho činnosti,
 - znalci vymenovaní obidvoma stranami sa ešte pred začiatkom svojej činnosti dohodnú na osobe tretieho znalca s hlasom rozhodujúcim pre prípad ich nezhody,
 - obaja znalci vymenovaní zúčastnenými stranami spracujú nezávisle na sebe znalecký posudok o sporných otázkach,
 - tento znalecký posudok odovzdajú obidvaja znalci zároveň poistenému aj poistovateľovi, v prípade existencie rozporov odovzdá poistovateľ obidva spracované posudky tretiemu znalcovi s hlasom rozhodujúcim. Tento znalec urobí rozhodnutie v sporných otázkach a toto svoje rozhodnutie ktoré je záväzná pre obe strany, odovzdá poistenému aj poistovateľovi,
 - náklady svojho znalca hradí každá strana, náklady znalca s hlasom rozhodujúcim obidve strany rovnakým dielom.
3. Uskutočneným konaním znalcov nie sú dotknuté práva a povinnosti poisteného a poistovateľa, upravené právnymi predpismi, poistnou zmluvou, zmluvnými dojednaniaми a VPP-SE.

Článok 13 Povinnosti poistníka, poisteného

1. Poistník a/alebo poistený je povinný:
- platiť poistné spôsobom dohodnutým v poistnej zmluve, v prípade platenia poistného prostredníctvom pošty alebo peňažného ústavu dodržiavať zúčtovacie dáta pre platbu poistného určené poistovateľom,
 - odpovedať pravdivo a úplne na všetky písomné otázky poistovateľa týkajúce sa dojednávanej poistenia,
 - bezodkladne oznámiť poistovateľovi akúkoľvek zmenu v náležitostiach, ktoré boli podkladom pri uzavieraní poistnej zmluvy,
 - dodržiavať ustanovenia všeobecne záväzných právnych predpisov, technických noriem, VPP-SE, zmluvných dojednaní a poistnej zmluvy,
 - udržiavať poistené veci v dobrom technickom stave a dbať na odporúčania výrobcov a predajcov,
 - oznámiť poistovateľovi, že uzavrel ďalšie poistenie rovnakých vecí, na rovnaké riziko u iného poistovateľa a oznámiť jeho obchodný názov a výšku poistnej sumy,
 - dbať, aby poistná udalosť nenastala a vykonávať primerané opatrenia na jej odvrátenie,
2. V prípade vzniku škody je poistený povinný:
- bezodkladne oznámiť vznik škody poistovateľovi,
 - bezodkladne oznámiť polícii vznik škody, ktorá nastala za okolností vzbudzujúcich podozrenie zo spáchania trestného činu,
 - vykonávať primerané opatrenia na zmiernenie následkov škody, a podľa možnosti si k tomu vyžiadať pokyny poistovateľa a postupovať v súlade s nimi,
 - nemeniť bez súhlasu poistovateľa stav vzniknutý škodou, ak to nie je nevyhnutné na odvrátenie alebo zmiernenie následkov škody alebo v rozpore so všeobecným záujmom,
 - preukázať poistovateľovi vznik škody a rozsah jej následkov,
 - umožniť poistovateľovi alebo osobám ním povereným, všetky vyšetrovania potrebné pre posúdenie nároku na poistné plnenie a jeho výšku a predložiť k tomu potrebné podklady a informácie,

- zabezpečiť voči inému právo na náhradu vzniknutej škody alebo iné obdobné práva a uplatniť nárok na náhradu vzniknutej škody voči tomu, kto za škodu zodpovedá,
- bezodkladne oznámiť poistovateľovi nájdenie poistených vecí alebo ich zvyškov stratených v súvislosti s poistnou udalosťou; pri prevzatí týchto vecí je povinný vrátiť zodpovedajúcu časť poistného plnenia.

Článok 14 Doručovanie písomností

Poistník a poistený je povinný písomne oznámiť poistovateľovi zmenu svojej adresy bez zbytočného odkladu. Poistovateľ zasiela písomnosti na poslednú známu adresu poistníka alebo poisteného. Písomnosť poistovateľa určená poistníkovi alebo poistenému (ďalej len „adresát“) sa považuje za doručenie dňom prevzatia písomnosti adresátom alebo dňom, kedy adresát prevzatie písomnosti odoprel. V prípade, že sa písomnosť uloží na pošte kvôli nezastihnutiu adresáta s tým, že si ju adresát v príslušnej lehote nevyzdvihol na pošte, považuje sa za doručenie v posledný deň tejto lehoty, aj keď sa adresát o jej uložení nedozvedel. V prípade, že je písomnosť vrátená poistovateľovi ako nedoručená z dôvodu, že adresáta nemožno zistiť na adrese, ktorej zmenu adresát neoznámil, písomnosť sa považuje za doručenie dňom jej vrátenia poistovateľovi.

Článok 15 Výklad pojmov

Pre účely tohto poistenia sa rozumie pod pojmom:

- **časová hodnota** poistenej veci jej nová hodnota znížená o zodpovedajúcu mieru opotrebovania alebo iného znehodnotenia vecí,
 - **elektronické dáta** údaje, pojmy a informácie upravené do formy použiteľnej pre prenos, interpretáciu alebo spracovanie elektronickým či elektromechanickým spracovaním dát alebo elektronicky riadeným zariadením a obsahujú programy, software a iné kódované inštrukcie pre spracovanie a manipuláciu s dátami alebo pre riadenie a ovládanie takýchto zariadení,
 - **chemický výbuch** náhly ničivý prejav tlakovej sily spočívajúcej v rozpínavosti plynov alebo pár v dôsledku chemickej reakcie nestabilnej sústavy,
 - **motorové vozidlo** akúkoľvek pozemnú dopravnú prostriedok poháňaný vlastným motorom (vrátane prípojného vozidla a akéhokoľvek zariadenia na nich pripevneného), ktorý je vyrobený alebo schválený na účely prevádzky v premávke na pozemných komunikáciách a podlieha prihláseniu do evidencie vozidiel,
 - **náhodná škodová udalosť** taká udalosť, ktorá nastane v mieste poistenia počas trvania poistenia náhle a nečakane; ide o udalosť o ktorej v čase dojednávania poistnej zmluvy poistovateľ a poistený predpokladajú, že môže nastať, avšak nie je isté, či nastane, a kedy nastane,
 - **následná fyzická škoda** – fyzická škoda na poistenej veci za ktorú vznikne poistenému právo na poistné plnenie, ktorá vznikla ako bezprostredne priamy následok fyzickej škody na inej poistenej veci, alebo jej časti, alebo inej časti poškodennej poistenej veci,
 - **oprava** uvedenie veci do takého prevádzkyschopného stavu, v ktorom by bola schopná vykonávať všetky funkcie a dosahovať všetky parametre tak, ako v čase bezprostredne pred poistnou udalosťou.
- Za náklady za opravu sa nepovažujú:
- náklady na revízie, údržby a ostatné opatrenia, ktoré je nutné vynakladať aj bez poistnej udalosti,
 - náklady vynaložené v dôsledku zmien a vylepšení, ktoré poistený vykonal nad rámec opravy stavu pred poistnou udalosťou,
 - náklady na práce a materiál, ktoré nie sú vynaložené na poistenom stroji, napr. prispôbením poisteného stroja do výrobnéj linky,
- **poškodenie** taká zmena stavu veci, alebo jej časti, ktorá obmedzuje, alebo vylučuje jej funkčnosť a použiteľnosť na pôvodný účel, pokiaľ je možné vec opravou uviesť do pôvodného prevádzkyschopného stavu,
 - **priamy úder blesku** priamy prechod blesku na poistenú vec,
 - **strata** zánik možnosti poisteného hmotne disponovať poistenou vecou alebo jej časťou, za stratu sa tiež považuje zánik možnosti faktického ovládania poistenej veci alebo jej časti (zánik detencie),
 - **teroristický čin** – čin zahrnujúci ale nie obmedzený na použitie sily alebo násilia a/alebo jeho hrozby osobou, alebo skupinou osôb, konajúcich samostatne alebo v mene alebo v spojení s akoukoľvek organizáciou alebo vládou, vykonaný z politických, náboženských, ideologických alebo iných podobných pohnútok, s úmyslom ovplyvniť vládu a/alebo zastrášiť obyvateľstvo alebo jeho časť,
 - **víchrice** prúdenie vzduchu dosahujúce v mieste poistenia rýchlosť minimálne 75 km za hodinu; za škodu spôsobenú víchricou sa považuje aj vrhnutie predmetu na poistenú vec bezprostredne zapríčinené pôsobením víchrice,
 - **zničenie veci** taká zmena stavu veci, ktorú nie je možné odstrániť opravou, a preto vec už nie je možné používať na pôvodný účel,
 - **znovunadobudnutie veci** primerané a hospodárne obstaranie veci rovnakého druhu, kvality a výkonu, vrátane nákladov súvisiacich s jej obstaraním. Pokiaľ v zmluve nie je dojednané inak, nezapočítavajú sa do nákladov na znovunadobudnutie náklady na opravu alebo vybudovanie základov či podstavcov strojov a zariadení.

Článok 16 Záverečné ustanovenia

- Od ustanovení týchto VPP-SE je možné sa v poistnej zmluve odchýliť, ak to nie je v jednotlivých ustanoveniach uvedené inak.
- Poistná zmluva pre toto poistenie sa riadi právom Slovenskej republiky. Pre riešenie sporov, týkajúcich sa poistnej zmluvy pre toto poistenie, je založená právomoc súdov Slovenskej republiky.
- VPP-SE nadobúdajú účinnosť 1.10.2010.

ZMLUVNÉ DOJEDNANIA

Poistenie strojov a elektroniky

Článok 1 Úvodné ustanovenia

1. Zmluvné dojednania pre poistenie strojov a elektroniky (ďalej len „ZD-SE“) dopĺňajú Všeobecné poistné podmienky poistenia strojov a elektroniky právnických a podnikajúcich fyzických osôb (ďalej len „VPP-SE“) a sú neoddeliteľnou súčasťou poistnej zmluvy.
2. Pre ustanovenia, ktoré nie sú upravené ZD-SE, platia ustanovenia uvedené vo VPP-SE.

Článok 2 Predmety poistenia

1. Ak je to v poistnej zmluve dojednané, poistenie sa odchyľne od čl. 4 ods. 2 písm. d) VPP-SE vzťahuje aj na pojazdné pracovné stroje počas ich prevádzky v premávke na pozemných komunikáciách.
2. Ak je to v poistnej zmluve osobitne dojednané, poistenie sa odchyľne od čl. 4 ods. 2 písm. g) VPP-SE vzťahuje aj na ultrazvukové zariadenia, endoskopy, mobilné telefóny, notebooky, kamery, fotoaparáty a inú prenosnú spotrebnú elektromiku.
3. Odchyľne od čl. 4 ods. 2 písm. c) VPP-SE sa poistenie vzťahuje na náklady na obnovu softwaru, pokiaľ je neoddeliteľnou súčasťou poistenej veci. Poistenie sa nevzťahuje na elektronické dáta poškodené, zničené, stratené, skreslené, vymazané alebo zmenené, ako aj stratu ich použiteľnosti alebo zníženie funkčnosti pôsobením počítačového vírusu. Poistenie sa nevzťahuje na akúkoľvek hodnotu, ktorú predstavujú samotné elektronické dáta pre poisteného alebo pre tretiu stranu, ani keď takéto elektronické dáta nie je možné znovu obnoviť, získať alebo zhromaždiť.

Článok 3 Miesto poistenia

Ak je to v poistnej zmluve dojednané, miesto poistenia sa rozširuje pre nasledovné predmety poistenia:

- a) pojazdné pracovné stroje,
- b) prenosné strojné a elektronické zariadenia,
- c) strojné a elektronické zariadenia zabudované v alebo na vozidle alebo podvozku.

Článok 4 Plnenie poisťovateľa, limity poistného plnenia

1. V prípade poistnej udalosti poisťovateľ poskytne poistné plnenie za mzdové zvýhodnenie vyplatené za nadčasovú prácu, prácu v noci a prácu vo sviatok maximálne do limitu poistného plnenia za jednu a všetky poistné udalosti v priebehu poistného obdobia do výšky 1 000 EUR, ak nie je v poistnej zmluve dojednané inak.
2. V prípade poistnej udalosti poisťovateľ poskytne poistné plnenie za expresné príplatky a letecké dodávky náhradných dielov maximálne do limitu poistného plnenia za jednu a všetky poistné udalosti v priebehu poistného obdobia do výšky 1 000 EUR, ak nie je v poistnej zmluve dojednané inak.
3. V prípade poistnej udalosti poisťovateľ poskytne poistné plnenie za primerané a účelne vynaložené cestovné náklady technikov a expertov súvisiace s poistnou udalosťou

maximálne do limitu poistného plnenia za jednu a všetky poistné udalosti v priebehu poistného obdobia do výšky 1 000 EUR, ak nie je v poistnej zmluve dojednané inak.

4. Pokiaľ oprava poškodenej časti poistenej veci v dôsledku poistnej udalosti vyžaduje previnutie, alebo výmenu agregátu v dôsledku škody na vinutí, odpočíta poisťovateľ pri stanovení výšky poistného plnenia sumu zodpovedajúcu amortizácii vinutia alebo vymeneného agregátu, ktorá predstavuje 10 % ročne za každý začatý rok prevádzky, najviac však 60 % z nákladov na opravu vinutia alebo z hodnoty vymeneného agregátu.
5. V prípade poistnej udalosti vzniknutej na bloku alebo hlave motora, vrátane príslušenstva a piestov, odpočíta poisťovateľ od hodnoty nahradzovaných poškodených častí poistenej veci sumu zodpovedajúcu amortizácii, ktorá predstavuje 10% ročne za každý začatý rok prevádzky, najviac však 60%.

Článok 5 Spoluúčasť

Ak príde poistnou udalosťou k poškodeniu alebo zničeniu poistených prenosných elektronických zariadení ich pádom, alebo pri dopravnej nehode, poistený sa podieľa na poistnom plnení z každej poistnej udalosti spoluúčasťou 25% z celkovej výšky škody, minimálne však pevnou sumou uvedenou v poistnej zmluve, pokiaľ nie je dojednané inak. Ustanovenia čl. 11 VPP-SE nie sú týmto ustanovením dotknuté.

Článok 6 Výklad pojmov

1. **Pojazdný pracovný stroj** - pre účely tohto poistenia sa ním rozumie stroj konštrukčne a svojim vybavením určený na vykonávanie pracovných činností iných než prevádzka v premávke na pozemných komunikáciách, ktorý sa pohybuje buď vlastnou motorickou silou, alebo je ťahaný alebo nesený bez vlastného zdroja pohonu. Za pojazdny pracovny stroj sa považuje aj pracovny stroj schvaleny na prevádzku v premávke na pozemných komunikáciách.
2. **Prenosné strojné a elektronické zariadenia** - pre účely tohto poistenia sa za ne považujú také stroje alebo zariadenia, u ktorých sa ich bežná pracovná činnosť vykonáva na rôznych miestach a je obvyklé ich do miesta výkonu pracovnej činnosti preniesť alebo premiestniť (napr. v kufríku alebo brašni, pomocou zabudovaných koliesok a pod.). Príkladmi takýchto zariadení sú: ručné náradie, meracie prístroje, záhradná technika, medicínska a výpočtová technika (napr. tlakomery, endoskopy, notebooky, laptopy), spotrebná elektronika (napr. kamery, fotoaparáty, mobilné telefóny).
3. **Strojné a elektronické zariadenia zabudované v alebo na vozidle alebo podvozku** - zariadenia s vozidlom alebo s podvozkom pevne mechanicky spojené, ktoré bez použitia náradia nie je možné demontovať.

Článok 7 Záverečné ustanovenia

1. Od ustanovení týchto ZD-SE je možné sa v poistnej zmluve odchýliť, ak to nie je v jednotlivých ustanoveniach uvedené inak.
2. ZD-SE nadobúdajú účinnosť 01.10.2010.